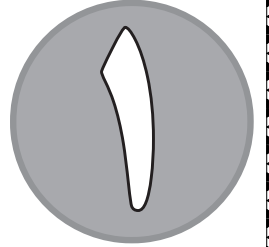

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۳/۱۲/۱۰

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۳۰ صبح ۹۰ سؤال (۶۵ سؤال اجباری + ۲۵ سؤال اختیاری)

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازوی به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	
روان‌شناسی	۷	۵	۴	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	ریاضی و آمار (۳)	۵	۱۱	۱۵	۵
۳	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱۶	۲۵	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)	۲۰	۲۶	۴۵	۲۰
۵	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۴۶	۵۵	۱۰
۶	اجباری	جامعه‌شناسی (۳)	۱۰	۵۶	۶۵	۱۰
	اختیاری (پیش‌روی سریع‌تر)	جامعه‌شناسی (۳)	۵	۶۶	۷۰	
۸	انتخابی (زوج درس)	جامعه‌شناسی (۱)	۵	۷۱	۷۵	۵
		جامعه‌شناسی (۲)	۵	۷۶	۸۰	
۹	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، محمدابراهیم تونندهجانی، احمد حسنزاده فرد، علی حسینی نوه، محمد حمیدی، رضا خانباثانی، میثم خشنودی، پیمان طیار، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، مهرزاد مشایخی، محمد مشهدبان، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه صفری، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر، محمدمهدی یعقوبی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، فاطمه عبدالوند، عادلہ علیرضایی مقدم، محمدعرفان فرهادی
عربی زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی فرد، مرتضی کاظم شیروودی، روح‌الله گلشن، علی محسنزاده، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	محمد ابوالحسنی، علیرضا پدram، زهرا دامیار، مریم خسروی دهنوی، مهشید رستمی ریک، فاطمه سخایی، حسین سهرابی، تابان صیقلی، محمدمهدی یعقوبی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، عرفان دهدشیا، پرگل رحیمی، محمد رضایی بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، محمد گرمی نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	امیرحسین اشتری	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	حسین سهرابی، ملیکا ذاکری	محمدصدرا پنجه پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	ایمان کلاته‌عربی، مهشید رستمی ریک، امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاک
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

دنباله های هندسی

صفحه های ۷۳ تا ۸۵

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- **نهایی** در یک دنباله هندسی $a_7 = 162$ و $a_2 = 6$ است. جمله عمومی و رابطه بازگشتی دنباله کدام است؟

(۲) $a_{n+1} = 2a_n$ و $a_1 = 3$, $a_n = 2 \times 3^n$

(۱) $a_{n+1} = 3a_n$ و $a_1 = 2$, $a_n = 2 \times 3^{n-1}$

(۴) $a_{n+1} = 2a_n$ و $a_1 = 2$, $a_n = 2^n$

(۳) $a_{n+1} = 3a_n$ و $a_1 = 3$, $a_n = 3^n$

۲- **نهایی** دنباله هندسی $\dots, n, \frac{1}{4}, m, 4$ ، غیرنزولی (غیرکاهشی) است، مجموع جملات دوم و چهارم این دنباله کدام است؟ ($a_1 = 4$)

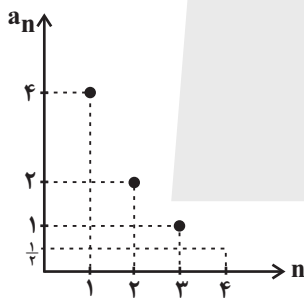
(۲) $\frac{17}{16}$

(۱) $\frac{1}{16}$

(۴) $-\frac{17}{16}$

(۳) $-\frac{1}{16}$

۳- **نهایی** نمودار زیر یک دنباله هندسی را مشخص می کند، قدرمطلق تفاضل جملات هفتم و پنجم این دنباله کدام است؟

(۱) $\frac{1}{16}$

(۲) $\frac{3}{16}$

(۳) $\frac{5}{16}$

(۴) $\frac{7}{16}$

۴- در یک دنباله هندسی کاهشی با جمله اول مثبت، بین جملات رابطه $\frac{a_1 a_2 a_3}{(a_4)^3} = 64$ برقرار است. جمله ششم چند برابر جمله اول است؟

(۲) -32

(۱) 32

(۴) $-\frac{1}{32}$

(۳) $\frac{1}{32}$

محل انجام محاسبات

۵- در دنباله‌ای هندسی حاصل ضرب جملات اول و پنجم برابر ۲۵ است. اگر مجموع جملات سوم و ششم دنباله برابر ۱۴۰ باشد، نسبت مشترک دنباله کدام است؟ (همه جملات مثبت هستند).

- (۱) ۳ (۲) -۳ (۳) ۲ (۴) -۲

۶- سعید در سال ۱۳۹۶ خودرویی به قیمت ۳۰ میلیون تومان خریده است که قیمت آن در هر سال ۵۰ درصد نسبت به سال قبل رشد می‌کند. قیمت این خودرو در پایان سال ۱۴۰۳ تقریباً چند میلیون تومان است؟ $(\frac{11}{5})^6 = 11/4$

- (۱) ۹۳۰ (۲) ۸۵۰ (۳) ۵۱۳ (۴) ۵۴۰

۷- اگر در یک دنباله هندسی جمله هفتم، ۳۲ برابر جمله دوم باشد. مجموع ۶ جمله اول این دنباله چند برابر مجموع ۳ جمله اول آن است؟

- (۱) ۲ (۲) ۹ (۳) ۸ (۴) ۲۷

۸- جمله عمومی یک دنباله هندسی به صورت $a_n = 2^{n-1}$ است. چند جمله از این دنباله را با هم جمع کنیم تا مجموع آن ۵۱۱ باشد؟

- (۱) ۸ (۲) ۹ (۳) ۱۰ (۴) ۱۱

۹- بین دو عدد ۱ و ۳۲ چهار واسطه هندسی درج شده است، میانگین این واسطه‌ها چقدر است؟

- (۱) ۱۵ (۲) ۳۰ (۳) $\frac{15}{2}$ (۴) $\frac{75}{100}$

۱۰- یک شهاب‌سنگ ۱۰ هزار کیلوگرم وزن دارد. پس از ورود آن به جو زمین، در هر دقیقه ۹۰ درصد از وزنش به سبب تماس با جو زمین از بین می‌رود.

پس از گذشت ۵ دقیقه از ورود این شهاب‌سنگ به جو زمین، چند کیلوگرم از وزن آن باقی می‌ماند؟

- (۱) ۰/۱ (۲) ۵ (۳) ۱۰۰ (۴) ۱۰

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

ریشه n ام و توان گویا
صفحه های ۸۶ تا ۹۴

۱۱- کدام گزینه نادرست است؟

$\sqrt[3]{4} = \sqrt[27]{2}$ (۱)
  $\left(-\frac{1}{125}\right)^{\frac{1}{3}} = -\frac{1}{5}$ (۲)
  $\sqrt[5]{-64} = -2\sqrt[5]{5}$ (۳)
  $0/4^7 \times \left(\frac{5}{7}\right)^{-2} = 0/4^9$ (۴)

۱۲- مقدار x در تساوی $\frac{2^6 \times x^5}{6^4 \times 2} = 6$ کدام است؟

- ۲ (۱)   ۳ (۲)   ۵ (۳)   ۶ (۴)

۱۳- ریشه پنجم 4^{3x+1} برابر ریشه هفتم 8^{2x-1} است. x کدام است؟

- $\frac{-29}{12}$ (۱)
  $\frac{29}{12}$ (۲)
  $\frac{-11}{6}$ (۳)
  $\frac{11}{6}$ (۴)

۱۴- اگر $a = 32$ باشد، حاصل $\frac{a^{0/6} + a^{1/2}}{\sqrt[5]{a^2} + \sqrt[5]{a^4} + \sqrt[5]{a^6}}$ کدام است؟

- $\frac{35}{7}$ (۱)
  $\frac{36}{7}$ (۲)
  $\frac{45}{7}$ (۳)
  $\frac{45}{11}$ (۴)

۱۵- اگر $\frac{2\sqrt[3]{9}}{\sqrt[5]{27}} - \frac{\sqrt[5]{9}}{\sqrt[3]{3}}$ را به صورت $\sqrt[15]{a}$ نوشته باشیم، a کدام است؟

- ۳ (۱)   ۹ (۲)   ۲۷ (۳)   ۸۱ (۴)

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۲)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آمار

صفحه‌های ۵۵ تا ۷۰

۱۶- اگر متوسط درآمد یک جامعه ۵ نفره به صورت ۳۲,۱۸,۲۰,۱۰,۱۵ برحسب میلیون تومان باشد، اختلاف خط فقر برحسب میانه و میانگین کدام است؟

- (۱) ۵۰۰ هزار تومان (۲) یک میلیون تومان (۳) ۸۰۰ هزار تومان (۴) ۱/۲ میلیون تومان

۱۷- قیمت هر واحد از کالاهای الف و ب در سال ۱۴۰۲ به ترتیب ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ تومان بوده است و در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ به ترتیب ۳۰ و ۵۰ درصد رشد کرده است. فردی در سال ۱۴۰۲ برای خرید یک واحد از هر کالا در ماه ۲۰ درصد درآمد ماهیانه‌اش را هزینه می‌کند. اگر درآمد ماهیانه این شخص در سال ۱۴۰۳ نسبت به سال ۱۴۰۲ ده درصد رشد داشته باشد، در سال ۱۴۰۳ تقریباً چند درصد از درآمد ماهیانه‌اش برای خرید یک واحد از هر کالا در هر ماه هزینه می‌کند؟

- (۱) ۲۶ (۲) ۲۰ (۳) ۲۳ (۴) ۲۸

۱۸- چنانچه وضعیت اشتغال در دو شهر A و B مطابق جدول زیر باشد و نرخ بیکاری در هر دو شهر با هم برابر باشد، اختلاف تعداد شاغلین شهر A و B چند هزار نفر است؟

شهر	تعداد شاغلین (برحسب هزار نفر)	تعداد افراد بیکار (برحسب هزار نفر)	تعداد افراد در جست‌وجوی کار یا تازه بیکار (برحسب هزار نفر)
A	$10x$	$3x - 5$	$2x + 20$
B	$8x - 11$	$3x$	$x + 5$

- (۱) ۴۴ (۲) ۳۳ (۳) ۱۱ (۴) ۲۲

۱۹- فردی در سن ۱۴ سالگی ۵۰ کیلوگرم وزن داشته و قدش ۱۷۰ سانتی‌متر است. این فرد در ۲۵ سالگی وزنش ۲ برابر شده و قد این فرد نیز ۳۰ سانت رشد نموده است. با توجه به جدول زیر او در کدام طبقه قرار می‌گیرد؟

شاخص توده	طبقه‌بندی
کمتر از ۱۸/۵	کم وزنی
$18/5 - 24/9$	وزن طبیعی
$25 - 29/9$	اضافه وزن
$30 - 34/9$	چاقی درجه یک
$35 - 40$	چاقی درجه ۲

- (۱) وزن طبیعی
(۲) اضافه وزن
(۳) چاقی
(۴) چاقی درجه ۲

۲۰- برای کتابی، متوسط طول جملات ۱۰ کلمه و ۱۵ درصد کلمات، سخت است. با توجه به شاخص پایه آموزش، این کتاب برای دانش‌آموزان کدام پایه تحصیلی مناسب است؟

- (۱) نهم (۲) دهم (۳) یازدهم (۴) دوازدهم

محل انجام محاسبات

۲۱- در یکی از مناطق کشور، ۱۸۰۰ نفر از افراد ۱۶ ساله و بیشتر شاغل اند. اگر ۲۰۰ نفر بیکار باشند، چند شغل جدید باید ایجاد شود تا نرخ بیکاری نسبت به

حالت قبل ۲ درصد، کاهش یابد؟

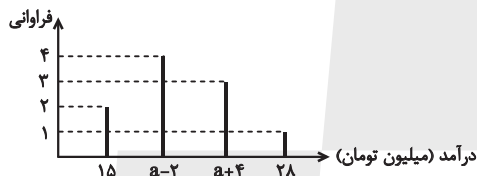
- (۱) ۶۰
(۲) ۴۰
(۳) ۳۰
(۴) ۲۰

۲۲- اگر شاخص بهای کالایی در سال ۱۴۰۳ برابر ۱۶۰ و در سال ۱۴۰۰ برابر ۱۲۰ باشد، تورم این کالا از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۳ تقریباً چند درصد است؟

(سال پایه سال ۱۳۹۸ است.)

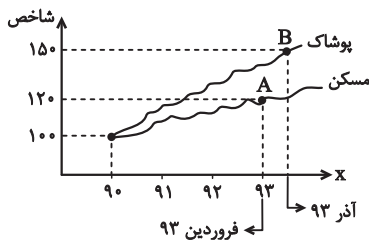
- (۱) ۲۰
(۲) ۴۰
(۳) ۳۳/۳
(۴) ۳۷/۳

۲۳- اگر درآمد یک جامعه مطابق نمودار میله‌ای زیر باشد، اگر خط فقر به روش میانه ۹ میلیون تومان باشد، خط فقر به روش میانگین کدام است؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۱۰/۱
(۳) ۲۰/۲
(۴) ۲۰

۲۴- با توجه به نمودار شاخص زیر، با فرض آن که هزینه پوشاک در سال پایه ۹۰ برابر ۴۰۰ هزار تومان بوده باشد، هزینه پوشاک در آذر ۹۳ چقدر است؟

- (۱) ۴۰۰ هزار تومان
(۲) ۶۰۰ هزار تومان
(۳) ۸۰۰ هزار تومان
(۴) ۵۰۰ هزار تومان

۲۵- در نمودار شاخص بهای کالاها و خدمات محور طول‌ها نشان‌دهنده ... است و شاخص بهای کالاها و خدمات به واحد اندازه‌گیری بستگی ...

- (۱) تورم - ندارد
(۲) تورم - دارد
(۳) زمان - ندارد
(۴) زمان - دارد

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):

اغراق، ایهام و ایهام تناسب
و کارگاه تحلیل فصل
صفحه‌های ۸۸ تا ۹۴

علوم و فنون ادبی (۲):

فصل سوم
(درس‌های ۷ تا ۹)
+ کارگاه تحلیل فصل سوم
صفحه‌های ۵۷ تا ۷۸

۲۶- چند مورد از عبارات زیر از دیدگاه تاریخ ادبیات قرن دهم درست است؟

- همزمان با رشد ادبیات در عراق عجم، اصفهان نیز که پایتخت و محل اجتماع شعرا و فضلا بود، از دیدگاه ادبی توسعه یافت.

- سبک شعر بابافغانی حدّ واسط سبک دوره عراقی و دوره بعد، یعنی سبک هندی است و واقع‌گرایی شاخصه اصلی آن است.

- مکتب وقوع نتیجه چاره‌اندیشی شاعران برای تغییر سبک و رهایی از گرفتاری تقلید بود.

- هنرهای چون قالی‌بافی، سفالگری، شیشه‌سازی و... در دوران صفویه رشد فراوان یافت. بهزاد در دوره شاه عباس و رضا عباسی در دوره شاه اسماعیل از مفاخر هنرند.

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

۲۷- **نهایی** توصیفات زیر به ترتیب مربوط به شاعران کدام گزینه است؟

(الف) از نمایندگان جریان پیروی از شعر حافظ و سعدی است.

(ب) از شاعران قرن دهم که در سرودن شعر مذهبی معروف است.

(ج) با به‌کاربردن مضامین ابداعی به «خلاق المعانی ثانی» شهرت دارد.

(د) مضمون‌های پیچیده، بدیع و دور از ذهن و استعاره‌های رنگین و خیال‌انگیز ویژگی شعر اوست.

(۱) بیدل دهلوی، محتشم کاشانی، وحشی بافقی، کلیم کاشانی (۲) بیدل دهلوی، وحشی بافقی، کلیم کاشانی، محتشم کاشانی

(۳) بابافغانی شیرازی، محتشم کاشانی، کلیم کاشانی، بیدل دهلوی (۴) بابافغانی شیرازی، بیدل دهلوی، محتشم کاشانی، کلیم کاشانی

۲۸- **نهایی** عبارت‌های همه گزینه‌ها تماماً درست است، به جز:

(الف) شاعران قرن دهم تشخیص داده بودند که سبک عراقی از واقعیت دور شده و به جنبه ذهنی و تخیلی درافتاده است.

(ب) ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره که زبان غزل این دوره را به افق خیال عامه نزدیک کرده، سخن صائب را برجسته ساخته است.

(ج) رفاه اقتصادی مردم در دوره صفوی و آبادانی شهرهای ایران برای مردم امکان پرداختن به امور فرهنگی را فراهم کرده بود.

(د) توجه شاهان صفوی به شاعران ایرانی و ادب‌گرایی سلاطین هند باعث رونق شعر و شاعری درباری در قرن دهم بود.

(ه) فرهنگ هند در قرن دهم از فرهنگ ایرانی تأثیر می‌پذیرفت و فضایی هند به فارسی شعر می‌سرودند و کتاب تألیف می‌کردند.

(۱) الف - ج

(۲) ب - د

(۳) ه - الف

(۴) ج - ه

۲۹- در ابیات کدام گزینه به ترتیب «ایهام» و «ایهام تناسب» وجود دارد؟

الف) ای سرو که بی‌سایه چنین سر به هوایی	در پای تو هرگز نرسیدم به نوایی
ب) سرش مدام ز شور و شراب عشق خراب	چو مست دایم از آن گرد شور و شر می‌گشت
ج) پروانه‌ی راحت بده ای شمع که امشب	از آتش دل پیش تو چون شمع گدازم
د) چو شاخ برهنه برآریم دست	که بی‌برگ از این بیش نتوان نشست
ه) کمان ابروی پیوسته می‌کشی تا گوش	بدان امید که صیدی کجا توان انداخت
- (۱) ج، ه/ الف، د (۲) الف، د/ ب، ج (۳) د، ب/ ه الف (۴) ه الف/ ج، د

۳۰- در کدام گزینه آرایه‌های «ایهام تناسب، استعاره، تشبیه» به کار رفته است؟

۱) ایام را به ماهی یک شب هلال باشد	وان ماه دلستان را هر ابرویی هلالی
۲) ای دل ار راستی از زلف سیاهش طلبی	همه گویند مگر علت سوداست تو را
۳) اجزای وجودم همگی دوست گرفت	نامی است ز من بر من و باقی همه اوست
۴) برخاست بلا تا که به بالای تو ماند	ای فتنه به بالا تو ندانم چه بلایی

۳۱- به ترتیب آرایه‌های «ایهام، ایهام تناسب، استعاره، تشخیص، مجاز» در کدام ابیات آمده است؟

الف) اگر خون دل از مژگان بریزی آب خود ریزی	وگر زهر از لب خنجر نوشی نیش ما باشی
ب) تو چون قربان نمی‌گردی کجا هم‌کیش ما باشی	به ترک خویش و بیگانه بگو تا خویش ما باشی
ج) نیستی را مشتری شو تا ز کیوان بگذری	ملک درویشی مسخر کن که سلطانی کنی
د) دور از تو گرچه ز آتش دل در جهنم	دارم طمع که روضه‌ی رضوان من شوی
ه) در دیده‌ی من جوهر بی‌رحمی شمشیر	از سوختگی سایه‌ی بید و لب آبی است

- (۱) د، ج، ب، ه الف (۲) ب، ج، د، الف، ه (۳) د، ب، الف، ج، ه (۴) ب، الف، ه، د، ج

۳۲- آرایه‌های بیان‌شده در مقابل همه گزینیه‌ها کاملاً درست است، به‌جز ...

(۱) نشان آب حیوان کز دهان خضر می‌جستم	دهانت می‌دهد اینک به زیر لب نشان ما را (اغراق - استعاره)
(۲) چون عزم راه کردم بنمود زلف و عارض	یعنی قمر به عقرب روز سفر نباشد (لف و نشر - تشبیه)
(۳) آخر چه شد ای برگ گل تازه که دیدار	از بلبل بی‌برگ و نوا باز گرفتی (ایهام - تشخیص)
(۴) از دیده بیفتاده سرشکم که به شوخی	بر گوشه چشم آمد و بر جای تو بنشست (استعاره - ایهام)

۳۳- به‌ترتیب آرایه‌های «ایهام، تشخیص، اغراق، ایهام تناسب و استعاره با ذکر مشابه» در کدام بیت به‌کار رفته است؟

(الف) نشان طاق ابروی تو را پیوسته می‌پرسم	خیال سرو بالای تو را بسیار می‌بینم
(ب) پیش آن رخسار آتشناک اندازد سپر	گر چه می‌ساید سر از نخوت به گردون آفتاب
(ج) سروی به راستی چو تو در جویبار نیست	نقشی به نیکویی چو تو در قندهار نیست
(د) چه مشکل‌خوان خطی دارد سر زلف پریشان	که در هر حرف او صد جا زبان شانه می‌گیرد
(ه) بازار شکر از دهن تنگ تو بشکست	کس را گذر از پسته شکرشکنت نیست

(۲) د - ج - ب - ه - الف

(۱) ج - د - ب - الف - ه

(۴) ه - ب - د - ج - الف

(۳) ج - ه - الف - ب - د

۳۴- در چند بیت هر دو نوع استعاره مشهود است؟

(الف) ز دست هجر دگر جان نمی‌برم جانا	عبث به قتل من از تیغ ابروان کوشی
(ب) شکر از حسرت آن لعل شیرین	عجب نبود گر انگشت مکیدی
(ج) روی آفاق پر از نافع مشک است بگو	شانه بر زلف سیه ای بت ترسا زده‌ای
(د) تیر مزگان صنما تا به دل ما زده‌ای	آتش از رشک یقینم که به دل‌ها زده‌ای
(ه) دلم خون شد ز حسرت تا به یک لعل	همی کرده نهان سی و دو لؤلؤ

(۲) دو

(۱) یک

(۴) چهار

(۳) سه

۳۵- آرایه‌های نوشته‌شده در مقابل چند بیت، تماماً درست می‌باشد؟

الف) بیا که قصر امل سخت سست‌بنیاد است	بیار باده که بنیاد عمر بر باد است (تشبیه - استعاره)
ب) هنگام وداع تو ز بس گریه که کردم	دور از رخ تو، چشم مرا نور نمانده است (ایهام - اغراق)
ج) ای بلبل شیرین‌زبان به گر نبندی آشیان	در گلشنی کش باغبان صد منت از گلچین کشد (مجاز - سجع)

(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۳۶- آرایه‌های شاخص ابیات زیر به ترتیب کدام است؟

الف) فرهاد چو یاد آورد از شکر شیرین	خوناب دلش دامن کهسار بگیرد
ب) هر دم که در آن نرگس پرخواب تو بینم	خون جگرم دیده بیدار بگیرد
ج) ترسم که برآرم نفسی از دل پر درد	و آینه رخسار تو زنگار بگیرد
د) چون نافه تاتار دلم خون شود از غم	چون گرد مهت نافه تاتار بگیرد

- (۱) ایهام - مجاز - تشبیه - استعاره
 (۲) ایهام تناسب - استعاره - مجاز - تشبیه
 (۳) استعاره - تشبیه - کنایه - جناس تام
 (۴) تشخیص - کنایه - استعاره - تلمیح

۳۷- کدام بیت، دارای «ایهام و بیشترین استعاره» است؟

(۱) چون زند موج حلاوت کلک شکربار من	پسته خندان شود لب‌بسته از گفتار من
(۲) ز رشک شانه در تابم که با کوتاه‌دستی‌ها	به صد آغوش در بر می‌کشد آن عنبرین‌مو را
(۳) اگر به نرگس مستش نظر کنم از شرم	هزار قطره گلابش ز ارغوان بچکد
(۴) پیچ‌وتاب شعله دل نامه پیچیده‌ای‌ست	می‌فرستم هر نفس سوی عدم پیغام‌ها

۳۸- درباره ابیات زیر کدام گزاره درست است؟

الف) می‌کشد ابروی ترکان بر شه خاور کمان	می‌کند زلف بتان بر قلب جانبازان کمین
ب) آینه سپهر ار مهر رخ تو صیقلی	دیده آفتاب را خاک در تو توتیا

- (۱) هر دو بیت دارای ایهام هستند.
 (۲) در بیت «الف» دو استعاره مصرحه به چشم می‌خورد.
 (۳) در بیت «ب» سه تشبیه فشرده مشهود است.
 (۴) هر دو بیت دارای اضافه استعاری هستند.

۳۹- وزن کدام گزینه همسان تک‌پایه‌ای نیست؟

شادی عشاق بجو کوری اغیار بیا	(۱) ای مه افروخته رو آب روان در دل جو
قوی شد ز تو پشت دین پیمبر	(۲) سکون یافت از جنبش تو زمانه
شوری برآر از کلبه احزان من	(۳) یک دم قدم بهر عیادت رنجه کن
مشکین دو رسن چه زخندان را	(۴) بر ماه دو هفته تافته عمداً

۴۰- در کدام مصراع آخرین پایه آوایی کامل نیست؟

(۲) که وی از سنگ کشیدن بشکستست میان را	(۱) گاه براند به نیم همچو کبوتر ز وطن
(۴) به حسن خود چرا چندین همی نازی؟	(۳) بخوانی سواد سویدای دل
- ۴۱- همه موارد، در رابطه با رباعی زیر درست‌اند؛ به جز:
مردم همه از خواب و من از فکر تو مست	«شب‌ها گذرد که دیده نتوانم بست
تا جان بدهم دامن مقصود به دست»	باشد که به دست خویش خونم ریزی

- (۱) دو اختیار «قلب» و دو اختیار «ابدال» مشهود است و همه مصراع‌ها، دارای اختیار «بلندبودن هجای پایانی» نیستند.
- (۲) فاقد آرایه ادبی «ایهام» و دارای آرایه‌های «جناس، استعاره و کنایه» می‌باشد.
- (۳) قافیه‌نداشتن مصراع سوم، خللی در قالب ایجاد نمی‌کند و اختیار «حذف همزه و تغییر کمیت مصوت» به کار رفته است.
- (۴) بیت اول، با بیت «چون من خیال رویت جانا به خواب بینم / کز خواب می‌نبیند چشم به جز خیالی» هم‌مفهوم است.

۴۲- مفهوم کلی بیت زیر با کدام بیت تناسب دارد؟

تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند»	«کس چو حافظ نگشاد از رخ اندیشه نقاب
از این برتر سخن باری نپندارم که دارد کس	(۱) اگرچه زیر هر سنگی چو خاقانی صدی بینی
لیکن از گوش تو چون حلقه به در می‌ماند	(۲) سخن ابن یمین گرچه سراسر گهر است
همّت ز کلک صائب شیرین‌زبان طلب	(۳) خواهی که جای در دل شکرلبان کنی
تا همه گوش تو در گوهر موزون گیرد	(۴) سخن ابن یمین گوش کن ای عشوه‌فروش

۴۳- مفاهیم «دشواری راه عشق، وفاداری عاشق، استغنائی معشوق، ازلی بودن عشق، نیازمندی عاشق» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) در ازل بود که پیمان محبت بستند	نشکند مرد اگرش سر برود پیمان را
ب) همه مشتاق به دیدار تو چون تشنه به آب	همه محتاج به گفتار تو چون کشته به غم
ج) دست سعدی به جفا نگسلد از دامن دوست	ترک لؤلؤ نتوان گفت که دریا خطر است
د) در نعیم سایه مهر رخت آسوده بود	پیش از آن کارند جانها را به قید آب و گل
ه) بی نیاز از می بود رخسار شرم آلود یار	نیست حاجت شبنم بیگانه این گلزار را

۱) ج، د، ب، الف، هـ   ۲) الف، ج، هـ، د، ب   ۳) ج، الف، هـ، د، ب   ۴) الف، ب، ج، د، هـ

۴۴- **نهایی** تصویری که از آسمان ارائه شده، در کدام ابیات یکسان است؟

الف) در تتق ابر شده، باز رخ آفتاب	همچو بناگوش یار در خم زلف بتاب (تتق: پنهان شدن)
ب) صبح فنکپوش را ابر زره در قبا	برده کلاه زرش قنندز شب را ز تاب
ج) رخس به هرا بتاخت بر سر صبح آفتاب	رفت به چرب آخوری گنج روان در رکاب
د) نمی گشاد گریبان صبح را گردون	که شب دراز همی کرد بر هوا دامن
ه) از دل عالم مپرس حالت صبح دلش	بر کر عتین مخوان قصه دعد و رباب

۱) الف، ب   ۲) الف، ج   ۳) ج، هـ   ۴) هـ، ب

۴۵- در کدام گزینه، تصویری که از باد صبا ارائه شده همانند عطر فروش است؟

۱) می خواست گل که دم زند از رنگ و بوی دوست	از غیرت صبا نفسش در دهان گرفت
۲) خود را بکش ای بلبل از این رشک که گل را	با باد صبا وقت سحر جلوه گری بود
۳) به بوی زلف و رخت می روند و می آیند	صبا به غالیه سایی و گل به جلوه گری
۴) تو را صبا و مرا آب دیده شد غماز	اگر نه عاشق و معشوق رازدارانند

علوم و فنون ادبی (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳):
سبک شناسی دوره معاصر و
انقلاب اسلامی
وزن در شعر نیمایی
صفحه های ۹۵ تا ۱۱۱

۴۶- کدام یک از موارد زیر مربوط به ویژگی های نثر دوره انقلاب اسلامی نیست؟

- ۱) بسیاری از واژه های مربوط به فرهنگ ایثار و شهادت و مبارزه و مقاومت وارد زبان داستان این دوره شد.
- ۲) از نظر زبان و واژگان در برخی آثار گرایش به تقلید از سبک های خراسانی و عراقی دیده می شود.
- ۳) تنوع موضوعات یکی از خصایص برجسته ادبیات داستانی پس از انقلاب است.
- ۴) در ادبیات این دوره چهره دین و دینداری در داستان ها بسیار مطلوب منعکس شد.

۴۷- با توجه به سطح زبانی شعر دوره انقلاب اسلامی در همه گزینه ها به جز گزینه ... نشانه هایی از باستان گرایی و استفاده از واژگان کهن مشهود است.

۱) روزی که در جام شفق مل کرد خورشید	بر خشک چوب نیزه ها گل کرد خورشید
۲) در برگ ریز باغ زهرا برگ کردیم	زنجیر خاییدیم و صبر مرگ کردیم
۳) چون ناکسان ننگ سلامت ماند بر ما	تاوان این خون تا قیامت ماند بر ما
۴) بر ریگ صحرا با اباذر پویه کردم	عماروش چون ابر و دریا مویه کردم

۴۸- چند مصراع در بحر «رجز مثنی سالم» و چند مصراع در بحر «هزج مسدس محذوف» به ترتیب، سروده شده است؟

- سوی خاور می خرامد شاد و خوش	- گه آن آراسته زلفش زره گردد گهی چنبر
- آن خال جو سنگش ببین، آن روی گندم گون نگر	- گر نه بوی مشک بوی از منزل جانان بر آید
- چه قدرت رود بر تن منت ازان پس؟	- نگارینا، شنیدستم که گاه محنت و راحت
- هر جا که گنج است ای عجب ماری است پیرامون او	- بسی خفتی، کنون بر کن سر از خواب
۱) سه - یک	۲) دو - دو
۳) دو - یک	۴) دو - سه

۴۹- بحر ذکر شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

۱) شکر عاقل از دست آن کس نخورد	که روی از تکبر بر او سرکه کرد (مقارب مثنی محذوف)
۲) گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من	زاغ را بسیاری باران نسازد پر سفید (رمل مثنی محذوف)
۳) تا کی چو شمع گریم ای گل در این شب تار	چون صبح نوشخندی تا جان دهم به بویت (رجز مثنی سالم)
۴) به دنیا از تف هجران نسوزد	به عقبی ز آتش نیران نسوزد (هزج مسدس محذوف)

۵۰- نام بحر عروضی مصراع های زیر به ترتیب چیست؟

- الف) یقین در ذره ذره آفتاب است
ب) مهتر تجار بودی، خویش قارون می نمودی
ج) ای رشک ماه و مشتری، با ما و پنهان چون پری
د) بفرمودشان تا نوازند گرم

- ۱) هزج مسدس سالم - رمل مثنی سالم - رمل مثنی محذوف - مقارب مثنی محذوف
- ۲) هزج مسدس محذوف - رمل مثنی سالم - رجز مثنی سالم - مقارب مثنی محذوف
- ۳) هزج مسدس محذوف - رمل مثنی محذوف - رجز مثنی سالم - مقارب مثنی محذوف
- ۴) هزج مسدس محذوف - رمل مثنی سالم - رمل مثنی محذوف - مقارب مثنی سالم

۵۱- با توجه به اختیارات شاعری، وزن کدام سروده درست آمده است؟

- (۱) دست درویشی شاید / نان خشکیده فرو برده در آب (فاعلاتن فاعلاتن / فاعلاتن فاعلاتن فعلن)
- (۲) دور خواهم شد از این خاک غریب (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
- (۳) شب‌های باران تو از تردید و از اندوه لبریز است (مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن)
- (۴) و من همان ستاره‌ای که در برت چه پرنیاز می‌شود (مفاعلن مفاعلن مفاعلن مفاعلن)

۵۲- کدام مصراع، با وزن اصلی شعر نیمایی زیر، هم‌وزن است؟

«سال میان دو پلک را / ثانیه‌هایی شبیه راز تولد / بدرقه کردند...»

- (۱) ای نام تو بهترین سرآغاز
- (۲) ماه فروماند از جمال محمد
- (۳) سرو چمان من چرا میل چمن نمی‌کند؟
- (۴) رستم از این بیت و غزل ای شه و سلطان ازل

۵۳- کدام بیت با ویژگی‌های فکری ادبیات انقلاب سازگار نیست؟

(۱) جانان من برخیز بر جولان برانیم	(۲) زان جا به جولان تا خط لبنان برانیم
(۳) وطن! اگر مقابلت جهان بایستد چه باک	(۴) به خون خود قسم که جان‌نثار ایستاده‌ایم
(۵) شده در بزم وفا جام بلا دست به دست	(۶) پرچم دوست رسیده‌ست به ما دست به دست
(۷) تا دل هرزه‌گرد من رفت به چین زلف او	(۸) زان سفر دراز خود عزم وطن نمی‌کند

۵۴- کدام بیت با سایر ابیات مفهومی متفاوت دارد؟

(۱) بس‌یاری امید بود در طبعم	(۲) ای وای امیدهای بس‌یاریم
(۳) سراپا اگر زرد و پژمرده‌ایم	(۴) ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم
(۵) سعدی چو امید وصل باقی است	(۶) اندیشه‌ی جان و بیم سر نیست
(۷) نسوزد جان من یکباره در تاب	(۸) که امیدت زند گه‌گه بر او آب

۵۵- کدام گزینه با شعر زیر ارتباط مفهومی ندارد؟

«فایقی خواهم ساخت / خواهم انداخت به آب / دور خواهم شد از این خاک غریب»

- (۱) در کفها کاسه‌ی زیبایی / بر لبها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می‌بر با پای دگر
- (۲) می‌شنوی زنگ زمان؟ / قطره چکید از پی تو سایه دوید / شهر تو در کوی فراترها، دره‌ی دیگرها
- (۳) بیا ای دل از اینجا پر بگیریم / ره کاشانه‌ی دیگر بگیریم
- (۴) زندگی تر شدن پی‌درپی / زندگی آب‌تنی کردن در حوضچه‌ی اکنون است

جامعه‌شناسی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس هفتم: نابرابری اجتماعی

(جامعه‌شناسی انتقادی)

درس هشتم: سیاست هویت

(تا پایان تنازع هویت‌ها)

صفحه‌های ۷۶ تا ۸۷

۵۶- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات‌های زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

- طبق دیدگاه جامعه‌شناسی تبیینی، انتقاد از وضعیت موجود و تجویز راه‌حل برای بهتر شدن آن کار علم نبود.
- از درون رویکرد تفسیری نوع جدیدی از جامعه‌شناسی به نام «جامعه‌شناسی انتقادی» پدید آمد که به توصیف و تبیین پدیده‌های اجتماعی بسنده می‌کرد.

- مهم‌ترین هدف جامعه‌شناسی انتقادی، نقد رویکرد تبیینی و شناخت چالش‌ها و موقعیت‌های گوناگون در جامعه است.

- جامعه‌شناسی انتقادی علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کند و تلاش می‌کند از محدودیت‌های علم تجربی رها شود.

۱) غ - ص - غ - غ   ۲) ص - غ - غ - ص   ۳) غ - غ - ص - ص   ۴) ص - غ - غ - غ

۵۷- کدامیک از گزینه‌های زیر در خصوص رویکرد انتقادی، نادرست است؟

۱) در رویکرد انتقادی علاوه بر اینکه از وضع موجود انتقاد می‌شود، برای رسیدن به وضع مطلوب نیز راهکار ارائه می‌گردد.

۲) اکنون در زمانه و زمینه جهان متجدد، رویکرد انتقادی بدون پذیرش اصول سه‌گانه مربوط به اندیشه بشر بیرون از جهان متجدد، به دنبال نقد زندگی اجتماعی است.

۳) از دیدگاه جامعه‌شناسی انتقادی، سلطه ساختارهای اجتماعی بر انسان، در نهایت منجر به عدم توانایی در کنترل آثار مخرب آن‌ها می‌شود.

۴) رویکرد انتقادی با کشف حقیقت‌ها و فضیلت‌ها، به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها و جوامع می‌پردازد.

۵۸- فیلم «دیوانه از قفس پرید» تحت تأثیر فلسفه فوکو و در نقد قدرت ساخته شد. در فیلم «مک مورفی» نمادی از تلاش برای آزادی و پرستار «رچد» مظهر قدرت سرکوبگر است. با عنایت به مقدمه مذکور به ترتیب کدام مورد می‌تواند با این فیلم ارتباط داشته باشد و کدام مورد انتقاد وارد بر ایدئولوژی و فلسفه پشت این فیلم است؟

۱) تا زمانی که یک جهان اجتماعی پا بر جاست پیامدهای آن نیز باقی است - نباید اراده فرد یا گروهی بر فرد یا گروه دیگری تحمیل شود.

۲) جامعه‌شناسی انتقادی به نقد سلطه در روابط و مناسبات میان افراد، گروه‌ها و فرهنگ‌ها می‌پردازد - آیا عدالت صرفاً نقد و نفی سلطه و سرکوب است؟!

۳) اگر اراده فرد یا گروهی سرکوب گردد، مصداق سلطه است - هر فرد، گروه و فرهنگی اراده خاص خود را دارد.

۴) جامعه‌شناسی انتقادی علم را به معنای حسی و تجربی آن محدود نمی‌کند - آیا کنش‌های ناپسند انسان محدود به سلطه است؟!

۵۹- کدام موارد به ترتیب در جایگاه‌های «الف» و «ب» قرار می‌گیرند؟

«الف»		
موضوع	روش	هدف
کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آنها	تفسیری، انتقادی و تجویزی	«ب»

۱) جامعه‌شناسی تفسیری - تجویز وضع مطلوب   ۲) جامعه‌شناسی انتقادی - انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی

۳) جامعه‌شناسی تفسیری - انتقاد از وضع موجود   ۴) جامعه‌شناسی انتقادی - انتقاد از وضع موجود

۶۰- کدام گزینه در رابطه با دوران پسامدرن صحیح است؟

۱) جایگزینی مدل تکثرگرا به جای همانندسازی و شکل‌گیری سیاست هویت - قرار گرفتن قدرت به‌عنوان محور اصلی مباحثات فکری و سیاسی - نامطلوب دانستن هویت ملی و وحدت، ثبات و استمرار همراه با آن

۲) تأکید بر هویت‌های خرد و محلی - پیگیری مسائل سیاسی، اقتصادی و اجتماعی براساس علاقه‌های فرهنگی و هویتی افراد - در مدل تکثرگرا در بعد اجتماعی راهکارهای مسالمت‌آمیز برای حل منازعات گروهی و قومی مورد تأکید قرار می‌گیرد.

۳) وجود یک ساختار مشترک سیاسی و اقتصادی ضروری دانسته می‌شود - در مدل تکثرگرا در بعد سیاسی آزادی‌های اجتماعی اقوام و گروه‌های مختلف تأکید می‌شود - برخی از پیدایش سیاست هویت که محصول دوران پسامدرن است به بازشدن جعبه پاندورا یاد می‌کنند.

۴) هویت‌ها به عنوان موضوعی برای نزاع و درگیری می‌شوند - بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها مطلوب دانسته می‌شود - اخراج و کشتار مسلمانان میانمار بیانگر مدل رایج سیاست‌گذاری در این دوره است.

۶۱- به ترتیب کدام گزینه با موارد «الف - د - ب - ج» ارتباط دارند؟

پیامد درهم آمیختن فرهنگها	«ج»	«ب»	منبع تعریف هویت در دوران پسامدرن
«د»	پاکسازی قومی در یوگوسلاوی سابق	سیاست تعیین هویت ملی / پاسخگویی به درخواستها و نیازها	«الف»

(۱) ملت‌ها - شکل‌گیری جهان بدون مرز - سیاست دوران پسامدرن - همانندسازی

(۲) گروه‌های اجتماعی مختلف - دستخوش تغییر شدن هویت‌ها - همانندسازی - تکثر هویت‌ها

(۳) ملت‌ها - توسعه ارتباطات و شکل‌گیری جهانی بدون مرز - سیاست دوران مدرن - تکثر هویت‌ها

(۴) گروه‌های اجتماعی مختلف - دستخوش تغییر شدن هویت‌ها - سیاست دوران مدرن - همانندسازی

۶۲- «کشمکش میان فلامان‌ها و والون‌ها در بلژیک» مشخصاً به کدام مفهوم اشاره دارد؟

(۱) کنترل جمعیت (۲) همانندسازی (۳) مدل تکثرگرا (۴) سیاستگذاری دوران مدرن

۶۳- به ترتیب، چه عاملی سبب پدیدار شدن ناسیونالیسم شد و مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره مدرن کدام بود؟

(۱) شکل‌گیری دولت - ملت‌ها - تکثرگرا (۲) ظهور جهان متجدد - همانندسازی

(۳) شکل‌گیری دولت - ملت‌ها - همانندسازی (۴) ظهور جهان متجدد - تکثرگرا

۶۴- هریک از عبارات زیر، به ترتیب پیامد کدام گزینه است؟

- شکل‌گیری جنبش‌های سبک زندگی و جنبش آفریقایی - آمریکایی‌ها

- گسترش برابری و رفع تبعیض‌های قومی و گروهی

- نسل‌کشی در کامبوج

(۱) جهانی‌شدن و درهم‌آمیختن فرهنگ‌ها - همانندسازی هویتی - مدل تکثرگرا

(۲) سیاست هویت - مدل همانندسازی هویتی - مدل همانندسازی هویتی

(۳) جهانی‌شدن و توسعه ارتباطات - سیاست هویت - مدل همانندسازی هویتی

(۴) سیاست هویت - مدل تکثرگرا - مدل تکثرگرا

۶۵- به ترتیب برگزاری جشن سال نوی چینی در امریکا و سازمان کوکلاس کلان با کدام گزینه در ارتباط است؟

(۱) تأکید افراطی بر گوناگونی‌ها - چندپارگی سیاسی

(۲) حمایت از گروه‌های به حاشیه رانده شده - به رسمیت شناختن گروه‌های به حاشیه رانده شده

(۳) به رسمیت شناختن گروه‌های به حاشیه رانده شده - چندپارگی سیاسی

(۴) چندپارگی سیاسی - پشتیبان برتری نژاد سفید

درس هشتم: سیاست هويت
درس نهم: پیشینه علوم اجتماعی
در جهان اسلام
صفحه‌های ۸۷ تا ۱۰۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

جامعه‌شناسی (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۶۶- صحیح یا غلط بودن هریک از عبارات زیر را به‌ترتیب مشخص کنید.

- جامعه‌شناسی انتقادی ریشه در رویکرد تفسیری دارد و سرنوشت ارزش‌ها را به مناسبات قدرت و ثروت نمی‌سپارد.
- در جهان اسلام، علوم نافع تنها شامل علوم ابزاری نیست و علوم دیگر از جمله عقلانی و وحیانی را نیز در بر می‌گیرد.
- پایبندی به این دیدگاه که دانش، تماماً محصول شرایط فرهنگی و اجتماعی است، امکان شناخت بهتری را برای انسان فراهم می‌کند.
- با تفکر جزئی‌نگر نمی‌توان درباره جهان و معناداری آن اندیشید؛ اما این موضوع در خصوص انسان نمی‌تواند صادق باشد.

(۱) ص - ص - غ - ص

(۲) غ - ص - غ - ص

(۳) ص - ص - غ - غ

(۴) غ - غ - ص - غ

۶۷- به‌ترتیب هر یک از عبارات زیر با کدام گزینه در ارتباط است؟

- شناخت متقابل افراد و جوامع از یکدیگر
- رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری
- تأکید بر تنوع و تکثر هویت‌ها
- (۱) درک تفاوت‌های یکدیگر - الگوی تعارف - انکار اشتراک و وحدت انسان‌ها
- (۲) ایجاد اشتراکاتی برای بهبود روابط - معیار تقوا - سلب امکان گفت‌وگوی افراد و فرهنگ‌ها
- (۳) الگوی تعارف - رهنمون ساختن انسان‌ها به منشأ وحدت - ایجاد فرصت معارفه فرهنگ‌ها
- (۴) درک تفاوت‌های یکدیگر - الگوی تعارف - تأکید بر اشتراک انسان‌ها

۶۸- به‌ترتیب وجه اشتراک و وجه افتراق مدینه‌های فاسقه و ضاله در دیدگاه فارابی چیست؟

- (۱) در نتیجه انحراف از مدینه فاضله شکل گرفته‌اند - در مدینه فاسقه مردم حقیقت و فضیلت را شناخته ولی براساس آن عمل نمی‌کنند ولی در مدینه ضاله امور غیر عقلانی به‌عنوان آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.
- (۲) در نتیجه انحراف نظری از مدینه فاضله شکل گرفته‌اند - عملکرد مردم غیرعقلانی شدن تمام آرمان‌ها و ارزش‌ها - انحراف از مدینه فاضله
- (۳) انحراف از مدینه فاضله - غیرممکن بودن شناخت حقیقت در مدینه فاسقه برخلاف مدینه ضاله
- (۴) انحراف از مدینه فاضله - غیرممکن بودن شناخت حقیقت در مدینه فاسقه برخلاف مدینه ضاله

۶۹- به‌ترتیب، هر یک از موارد زیر مربوط به چه کسانی است؟

- به توصیف و فهم کنش‌ها و ساختارهای جوامع مختلف می‌پردازد.
- علت وجود کاست‌ها در جامعه هند را باورهای دینی هندوها می‌داند.
- روش او در علوم اجتماعی مشابه روش آگوست کنت در جامعه‌شناسی تبیینی است.
- درباره سنت‌های اجتماعی در قرآن، کتاب سنت‌های تاریخی قرآن را تألیف کرده است.

(۱) فارابی - ابوریحان بیرونی - ابوعلی مسکویه - احمد حامد مقدم

(۲) ابن‌خلدون - ابوعلی مسکویه - ابن‌خلدون - محمدباقر صدر

(۳) فارابی - ابوریحان بیرونی - ابن‌خلدون - محمدباقر صدر

(۴) ابن‌خلدون - ابوعلی مسکویه - ابوعلی مسکویه - احمد حامد مقدم

۷۰- هر یک از عبارات زیر، به‌ترتیب به کدام‌یک از انواع عقل اشاره دارد؟

- تحسین عدالت و تقبیح تبعیض نژادی

- عوامل مهاجرت نخبگان علمی از کشور

- درک معناهای متفاوت شهادت‌طلبی

(۱) عقل تجربی - عقل تفسیری - عقل انتقادی

(۲) عقل انتقادی - عقل تفسیری - عقل تبیینی

(۳) عقل تفسیری - عقل انتقادی - عقل ابزاری

(۴) عقل انتقادی - عقل ابزاری - عقل تفسیری

جامعه‌شناسی (۱)

در این بخش، از میان سؤالات جامعه‌شناسی (۱) و جامعه‌شناسی (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید.
به سؤال‌های ۷۱ تا ۷۵ «یا» به سؤال‌های ۷۶ تا ۸۰ پاسخ دهید.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

هویت

تغییرات هویت اجتماعی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل درونی»، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۰۲

۷۱- کدام یک در مورد جهان سکولار، صدق نمی‌کند؟

- ۱) امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد و هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند در جامعه بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.
- ۲) در این جهان فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شود و امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد.
- ۳) امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد و هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.
- ۴) هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند در جامعه، ظهور اجتماعی داشته باشد و در این جهان فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شود.

۷۲- به ترتیب تعارض فرهنگی چیست و علل درونی آن به کدام مورد باز می‌گردد؟

- ۱) به تغییرات هویتی گفته می‌شود که بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ می‌دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند، به دنبال می‌آورد. - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر
- ۲) گاهی شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را بر اساس فرهنگ خود سامان دهد. - نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی
- ۳) گاهی شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را بر اساس فرهنگ خود سامان دهد. - تأثیرپذیری از جهان‌های اجتماعی دیگر
- ۴) به تغییرات هویتی گفته می‌شود که بیرون از مرزهای مقبول جهان اجتماعی رخ می‌دهد و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌ها در تقابل هستند، به دنبال می‌آورد. - نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی

۷۳- کدام گزینه در رابطه با «تزلزل فرهنگی» و «تعارض فرهنگی» به ترتیب، درست و نادرست است؟

- ۱) تا هنگامی که هویت اجتماعی افراد در چارچوب عقاید و ارزش‌های محوری جامعه شکل گیرد، تغییرات هویتی در درون یک جهان اجتماعی واحد رقم می‌خورند. - تعارض فرهنگی، تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی است.
- ۲) بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد. - تعارض فرهنگی، عدم توانایی جهان اجتماعی برای سازمان بخشیدن رفتارهای اجتماعی، مطابق با مبانی خود است.
- ۳) هنگامی رخ می‌دهد که تغییرات هویتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی یک جامعه واقع شود و شیوه‌هایی از زندگی را که با عقاید و ارزش‌های اجتماعی در تقابل هستند، به دنبال بیاورد. - فردی که با تلاش و پشتکار خود در یکی از عرصه‌های اجتماعی دست به نوآوری می‌زند و از این طریق موقعیت اجتماعی خود و بخشی از افراد جامعه را ارتقا می‌بخشد، مورد تأیید جامعه واقع می‌شود.
- ۴) هنگامی به وجود می‌آید که مبانی هویت‌ساز فرهنگ، یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. - اگر تغییرات هویتی درون یک جهان اجتماعی مستلزم گسترش و توسعه فرهنگ اجتماعی باشد، تعارض فرهنگی رخ می‌دهد.

۷۴- صحیح یا غلط بودن عبارتهای زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) زمینه گسترش و پیشرفت یک جهان اجتماعی، در صورتی فراهم می‌شود که آن جهان اجتماعی، با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل داشته باشد و عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و الزاماً بدون تغییر آن‌ها را بپذیرد.

ب) به دلیل اهمیتی که اسلام برای عقل و عقلانیت قائل است، جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد و به تناسب جهان‌شناسی توحیدی خود در دانش‌های مختلف آن‌ها دخل و تصرف کرد.

ج) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.

د) بسیاری از جوامع غیرغربی، در رویارویی با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند که از آن به عنوان غرب‌زدگی یاد می‌شود.

۲) ص - ص - غ - ص

۱) غ - ص - ص - ص

۴) ص - غ - ص - ص

۳) غ - غ - ص - ص

۷۵- هر یک از عبارات زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از انواع از خودبیگانگی است؟

- ارائه تصویری از انسان که سرابی از حقیقت است.

- از یاد بردن هویت خود در مواجهه با فرهنگ دیگر

- گرفتاری انسان به تشویش و اضطراب

۱) از خودبیگانگی حقیقی - از خودبیگانگی تاریخی - از خودبیگانگی تاریخی

۲) از خودبیگانگی تاریخی - از خودبیگانگی فطری - از خودبیگانگی حقیقی

۳) از خودبیگانگی فطری - از خودبیگانگی تاریخی - از خودبیگانگی حقیقی

۴) از خودبیگانگی فطری - از خودبیگانگی حقیقی - از خودبیگانگی تاریخی

جامعه‌شناسی (۲)

اگر به سؤال‌های ۷۱ تا ۷۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال‌های ۷۶ تا ۸۰ پاسخ دهید.

چالش‌های جهانی

(جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، بحران‌های اقتصادی و زیست‌محیطی، بحران‌های معرفتی و معنوی)
صفحه‌های ۸۳ تا ۱۰۳

۷۶- در ارتباط با جنگ‌های جهانی اول و دوم کدام گزینه صحیح نیست؟

- ۱) منشأ دینی نداشتند و پوشش دینی و مذهبی به خود نگرفتند.
  - ۲) در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی استفاده شد و در جنگ جهانی دوم، از بمب اتم استفاده شد.
  - ۳) در قالب ایدئولوژی‌های لیبرالیستی، مارکسیستی و سوسیالیستی عمل می‌کردند و زمینه‌های فرهنگی متفاوتی داشتند.
  - ۴) آتش این دو جنگ به کشورهای اروپایی و غربی محدود نشد، بلکه همه جهان را درگیر خود ساخت.
- ۷۷- به ترتیب چه چیزی جهان را تا آستانه جنگ جهانی سوم پیش برد و کدام مورد درباره نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون درست نیست؟
- ۱) جنگ ویتنام - عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در مقابله با مقاومت‌های کشورهای غیرغربی توجیه می‌کرد.
  - ۲) بحران موشکی کوبا - دولت - ملت‌ها بازیگران اصلی صحنه روابط بین‌الملل هستند.
  - ۳) بحران موشکی کوبا - فرهنگ اسلامی بزرگترین تهدید برای فرهنگ غرب است.
  - ۴) جنگ کره - رقابت‌ها و درگیری‌ها علاوه بر اینکه میان دولت - ملت‌ها هستند میان تمدن‌ها هم رخ می‌دهند.

۷۸- پاسخ پرسش‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف) کسانی که دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را به کار می‌برند، چه دیدگاهی نسبت به چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر دارند؟
- ب) کشورهای مرکز از چه طریقی انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند؟
- ج) چرا مفاهیم شمال و جنوب، عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد؟
- د) نخستین بحران اقتصادی در چه زمان و مکانی به وجود آمد؟
- ه) پیامد عدم کنترل بحران اقتصادی چیست؟

- ۱) مشکل کشورهای فقیر خود باختگی فرهنگی آن‌هاست. - نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای - زیرا برخی اندیشمندان اجتماعی معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است. - در فاصله بین دو جنگ جهانی یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی در جوامع غربی - کاهش شدید قدرت خرید مصرف کنندگان
- ۲) مشکل کشورهای فقیر خود باختگی فرهنگی آن‌هاست. - سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی - زیرا بعد از جنگ جهانی دوم، بیشتر کشورهای صنعتی و ثروتمند در نیم کره شمالی زمین و اغلب کشورهای فقیر در نیم کره جنوبی قرار گرفتند. - در فاصله بین دو جنگ جهانی یعنی سال‌های ۱۹۲۹ تا ۱۹۳۳ میلادی در جوامع غربی - فروپاشی حکومت‌ها
- ۳) مشکل کشورهای فقیر صرفاً ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها نیست بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌هاست. - سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی - زیرا برخی اندیشمندان اجتماعی معتقد بودند که چالش اصلی بین بلوک شرق و غرب نیست بلکه چالش اصلی بین کشورهای غنی و فقیر است. - در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان - فروپاشی حکومت‌ها
- ۴) مشکل کشورهای فقیر صرفاً ضعف اقتصادی و صنعتی آن‌ها نیست بلکه خودباختگی فرهنگی آن‌هاست. - نهادهای بین‌المللی و بازارهای مشترک منطقه‌ای - زیرا بعد از جنگ جهانی دوم، بیشتر کشورهای صنعتی و ثروتمند در نیم کره شمالی زمین و اغلب کشورهای فقیر در نیم کره جنوبی قرار گرفتند. - در سال ۱۸۲۰ میلادی در انگلستان - کاهش شدید قدرت خرید مصرف کنندگان

۷۹- با توجه به موارد زیر کدام گزینه درست است؟

- الف) علت محدودیت علم به امور طبیعی
- ب) معلول ناسازگاری بین عملکرد اقتصادی و سیاسی غرب با توانمندی‌های معرفتی و علمی آن
- ۱) وابستگی دانش تجربی به معرفت‌های غیر تجربی - ناتوانی جهان غرب در توجیه حضور جهانی خود
- ۲) روشن شدن محدودیت‌های علم تجربی - تردید متفکران پست مدرن در اصول و مبانی فرهنگ غرب
- ۳) عدم استقلال معرفت‌های غیر تجربی - مخدوش شدن استقلال معرفت علمی، تجربی از معرفت‌های غیرتجربی
- ۴) ناکارآمدی علم تجربی نسبت به پدیده‌های غیر تجربی - پیامد گریز از سکولاریسم در جوامع غربی

۸۰- به ترتیب هریک از عبارات زیر با چه مفهومی ارتباط دارند؟

- بحران معنویت فرهنگ غرب
- پیامد گریز و رویگردانی از سکولاریسم در فرهنگ غرب
- نیاز فطری آدمی به حقایق قدسی
- ۱) بازگشت مفاهیم و ارزش‌های دینی به زندگی بشر - مهاجران ساکن کشورهای غربی که مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند به سوی هویت فرهنگی خود بازگشتند. - مهم‌ترین علت افول باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان در جهان غرب
- ۲) پساکولاریسم - نخبگان مرعوب فرهنگ غرب را به جست‌وجوی سنت‌های قدسی و دینی واداشت - آرمان‌های انقلاب فرانسه
- ۳) افول سکولاریسم - مهاجران ساکن کشورهای غربی که مرعوب فرهنگ مدرن شده بودند به سوی هویت دینی خود بازگشتند - مهم‌ترین علت تداوم باورهای دینی و معنوی در زندگی انسان
- ۴) بازگشت نگاه معنوی و دینی به سطوح مختلف زندگی انسان - رونق بازار معنویت‌های کاذب - آرمان‌های انقلاب فرانسه

روان‌شناسی

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

انگیزه و نگرش
صفحه‌های ۱۵۸ تا ۱۸۵

۸۱- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- اشتراک انسان با حیوان، در عوامل برانگیزنده نیازهای زیستی است.

- به کارگیری شناخت انسان و فرارفتن از بدن، نشانه وجود عاملی خاص و فرازیستی در انسان است.

- شدت و جهت انگیزه‌های انسان عموماً یکسان است.

- انگیزه‌ها باعث می‌شوند انسان نیاز دیگری را بر نیاز خود مقدم بشمارد.

(۱) د - ن - ن - د - ن (۲) د - د - ن - ن (۳) ن - ن - د - د (۴) ن - د - د - ن

۸۲- به ترتیب در هر عبارت چه نوع انگیزه‌ای وجود دارد؟

- شیدا برای دریافت حقوق بیشتر، هر شب اضافه‌کاری می‌کند.

- جواد برای سلامتی بدنش روزهای بیشتری ورزش می‌کند.

- مهدیه برای کسب آرامش بیشتر چند روزی به تفریح می‌پردازد.

- پارسا برای موفقیت در بحث‌های کلاسی به مطالعه زیادی می‌پردازد.

(۱) بیرونی - بیرونی - درونی - بیرونی (۲) بیرونی - درونی - بیرونی - درونی

(۳) بیرونی - درونی - بیرونی - بیرونی (۴) درونی - درونی - بیرونی - درونی

۸۳- «او قادر است در مواقعی از نیازهای خود چشم‌پوشی کند و در راه مصالح دیگران قدم بردارد. ملاک او برای انجام دادن رفتارهایش، صرفاً توجه به عوامل جسمانی و زیستی نیست و فراتر از آن عمل می‌کند.» این عبارت می‌تواند توصیف کدام‌یک از افراد گزینه‌های زیر باشد؟

(۱) حیواناتی که با انسان قرابت ژنتیکی دارند.

(۲) کودکانی که خیرخواهی را از راه وراثت به ارث برده‌اند.

(۳) دانشجویان دانشکده افسری (۴) دانش‌آموزان دوره اول ابتدایی که درس فداکاری را در درس فارسی خوانده‌اند.

۸۴- درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را به ترتیب مشخص کنید.

- انسجام رفتار و ماندن در مسیر، محصول انتخاب هدف است.

- شرط ماندن در مسیر، انتخاب هدفی والا و بسیار بزرگ است.

- حس غرور بابت موفقیت از اهداف بسیار کوچک ناشی می‌شود.

- حرکت در مسیر هدف باعث می‌شود فرد تحت تأثیر خستگی قرار نگیرد.

(۱) ن - ن - د - د (۲) ن - د - د - ن (۳) د - د - ن - ن (۴) د - ن - ن - د

۸۵- در رابطه با این مثال که: «اگر فردی از این مسئله آگاهی داشته باشد که سرعت بالا در رانندگی خطرات زیادی دارد، با این وجود به رانندگی با سرعت غیرمجاز ادامه می‌دهد.» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) بین آگاهی او از سرعت بالا در رانندگی و خطرات آن (شناخت) و تداوم در رانندگی با سرعت غیرمجاز (رفتار) ناهماهنگی وجود دارد.

(۲) از آن جایی که ناهماهنگی شناختی با ناراحتی همراه است، فرد می‌تواند ارتباط میان سرعت بالا در رانندگی و خطرات آن را انکار کند.

(۳) او هم زمان دارای دو شناخت متناقض است؛ پس دارای ناهماهنگی شناختی شده است.

(۴) توجیه رفتار و یا انکار رابطه سرعت بالا در رانندگی و خطرات آن اگر چه عقلانی نیست، اما با آرامش فکری برای فرد همراه است.

۸۶- در یک آزمایش روان‌شناسی که در مورد ناهماهنگی شناختی بود، از آزمودنی‌ها پرسیده شد «فردی که شجاع، منظم، وقت‌شناس و دارای آمادگی جسمانی است، مناسب کدام شغل است؟». با توجه به هماهنگی نگرش‌های افراد، بیشترین پاسخ داده شده احتمالاً کدام گزینه است؟

- (۱) معلم (۲) آتش‌نشان (۳) ورزشکار (۴) کتابدار

۸۷- هرکدام از عبارات‌های زیر به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح‌شده هم‌خوانی بیشتری دارد؟

- ما همواره دوست داریم همه چیز مطابق نظر ما و تحت اختیار ما باشد و با انجام دادن رفتارهای گوناگون سعی می‌کنیم محیط را در کنترل خود بگیریم.

- ادراک کنترل و کارایی باید سازنده باشد یعنی چه؟

- یک جراح زمانی که انتظار داشته باشد که کارایی لازم را دارد و می‌تواند از پس عمل جراحی بر بیاید؛ دست به عمل می‌زند.

(۱) ادراک کنترل - یعنی با شواهد محیطی هماهنگی کاذب را داشته باشد - ادراک کارایی

(۲) ادراک کارایی - یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد - ادراک کنترل

(۳) ادراک کنترل - یعنی با شواهد محیطی هماهنگی لازم را داشته باشد - ادراک کارایی

(۴) ادراک کارایی - یعنی با شواهد محیطی هماهنگی کاذب را داشته باشد - ادراک کنترل

۸۸- کدام گزینه به ترتیب در مورد عبارات زیر درست است؟

- علی می‌گوید که استعداد یادگیری شنا را ندارد و بهتر است وقت خود را صرف آن نکند.

- سعید فکر می‌کند که مربی آن‌ها خوب آموزش نمی‌دهد و این باعث می‌شود که در مسابقات شکست بخورد.

(۱) انگیزه بسیار کمی در آینده برای جبران فراهم می‌شود - علت شکست خود را به عامل بیرونی نسبت داده است.

(۲) علت شکست خود را به عامل بیرونی نسبت داده است - فرد دچار ناامیدی، یأس و دلسردی می‌شود و دست از تلاش بر می‌دارد.

(۳) توجیهی است که اغلب افراد در مواجهه با شکست‌های خود به کار می‌گیرند - علت شکست خود را به عامل ناپایدار نسبت داده است.

(۴) علت شکست خود را به عامل درونی نسبت داده است - اسناد سعید مربوط به عاملی است که کاملاً تحت کنترل او می‌باشد.

۸۹- «علی در کلاس شنا ثبت نام کرده است اما از قسمت عمیق استخر ترس دارد، او توسط مربی‌اش که معتقد است علی در شنا استعداد زیادی دارد، در قسمت کم‌عمق آموزش دید و پس از چند ماه بر ترسش غلبه کرد و خواست در قسمت عمیق، شنا کند اما پس از دو جلسه تمرین و شکست، باز هم از شنا کردن در قسمت عمیق خودداری کرد.» ناتوانی علی در شنا کردن در اعماق استخر را به کدام گزینه می‌توان ارتباط داد؟

(۱) اسناد به عوامل غیرقابل کنترل (۲) درماندگی آموخته‌شده

(۳) اسناد به عوامل درونی (۴) ناهماهنگی شناختی

۹۰- پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- ماندگاری رفتار کدام دانش‌آموز بیشتر است؟

- کدام مورد در مورد نیک وی آچیچ نادرست است؟

- یک دانش‌آموز تازه‌کار چگونه هدف‌گزینی کند که نتیجه مطلوبی داشته باشد؟

- «به آب زمزم و کوثر سفید نتوان کرد / گلیم بخت کسی را که بافتند سیاه» اشاره به چگونه اسنادی دارد؟

(۱) دانش‌آموزی که موقع خلاصه‌نویسی مدام به ساعت نگاه می‌کند تا زمان بگذرد - او در کودکی قصد داشت خودکشی کند - روزانه ۱۰ ساعت مطالعه کند - قابل کنترل، ناپایدار و درونی

(۲) کسی که برای رضایت والدین درس می‌خواند - هدفش از تأسیس موسسه «زندگی بدون دست و پا» کمک به افراد افسرده بود - در هفته ۷۰ تست بزند - قابل کنترل، ناپایدار و درونی

(۳) کسی که درس خواندن را دوست دارد - هدفش از تأسیس موسسه «زندگی بدون مرز» کمک به افراد ناتوان بود - با روزی ۴ ساعت مطالعه شروع کند و قدم به قدم آن را افزایش دهد - غیرقابل کنترل، پایدار و بیرونی

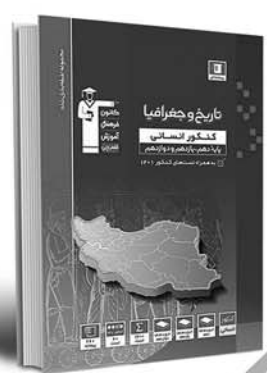
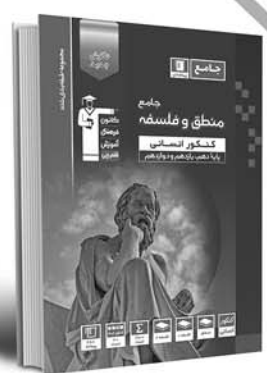
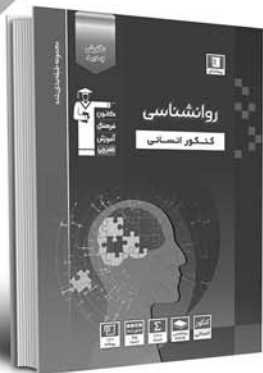
(۴) کسی که لذت آزمون را در خود آن می‌داند - یکی از عوامل مهم موفقیت او نگرشش بود - با هفته‌ای ۷۰۰ تست شروع کند و آرام آرام تعداد تست را بیشتر کند - غیرقابل کنترل، پایدار و بیرونی

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای تهرین کنید

فلسفه
و
تاریخ
و
جغرافیا
و
ریاضی
و
آمار
و
عربی
و
اقتصاد
و
روانشناسی

۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه
۱۴۰۳/۱۲/۱۰

آزمون ۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۳۰ تا ۱۱ صبح ۱۱۰ سؤال (۷۵ سؤال اجباری + ۳۵ سؤال اختیاری)

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۱	۲	۳	۵	۶	
تاریخ و جغرافیا	۱	۲	۴	۶	۷	
فلسفه و منطق	۱	۲	۳	۵	۶	
اقتصاد	۱	۲	۴	۵	۷	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲) و (۳)	۲۰	۹۱	۱۱۰	۲۰
۲	اختیاری (پیش روی سریع تر)	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۳	اجباری	تاریخ (۳)	۵	۱۲۱	۱۲۵	۵
۴	اختیاری (پیش روی سریع تر)	تاریخ (۳)	۵	۱۲۶	۱۳۰	۵
۵	انتخابی (زوج درس)	تاریخ (۱)	۵	۱۳۱	۱۳۵	۵
		تاریخ (۲)	۵	۱۳۶	۱۴۰	
۶	اجباری	جغرافیا (۳)	۵	۱۴۱	۱۴۵	۵
۷	اختیاری (پیش روی سریع تر)	جغرافیا (۳)	۵	۱۴۶	۱۵۰	
۸	انتخابی (زوج درس)	جغرافیا (۱)	۵	۱۵۱	۱۵۵	۵
		جغرافیا (۲)	۵	۱۵۶	۱۶۰	
۹	اجباری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۶۱	۱۷۰	۱۰
۱۰	اختیاری (پیش روی سریع تر)	فلسفه دوازدهم	۵	۱۷۱	۱۷۵	
۱۱	اجباری	منطق	۵	۱۷۶	۱۸۰	۵
۱۲	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۸۱	۱۹۰	
۱۳	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۹۱	۲۰۰	۱۰

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، محمدابراهیم تونندهجانی، احمد حسنزادهفرد، علی حسینی‌نوه، محمد حمیدی، رضا خانباثانی، میثم خشنودی، پیمان طیار، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان	ریاضی و آمار
سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتری، محسن اصغری، عزیز الیاسی‌پور، رضا رنجبری، سید علیرضا علویان، مهدی فروتن، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، مهرزاد مشایخی، محمد مشهدبان، یاسین مهدیان، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
ریحانه امینی، فاطمه رضائیان، یاسین ساعدی، مریم خسروی دهنوی، فاطمه صفری، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی‌فر، محمدمهدی یعقوبی	جامعه‌شناسی
حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، فاطمه عبدالوند، عادلہ علیرضایی‌مقدم، محمدعرفان فرهادی	روان‌شناسی
محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، محمدرضا سوری، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مصطفی قدیمی‌فرد، مرتضی کاظم شیروودی، روح‌الله گلشن، علی محسن‌زاده، سید محمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن
محمد ابوالحسنی، علیرضا پدram، زهرا دامیار، مریم خسروی دهنوی، مهشید رستمی ریک، فاطمه سخایی، حسین سهرابی، تابان صیقلی، محمدمهدی یعقوبی	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، عرفان دهدش‌نیا، پرگل رحیمی، محمد رضایی‌بقا، موسی سپاهی، حمید سودیان، محمد گرمی‌نیا، علی معزی، فیروز نژادنجف	فلسفه و منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، احسان عالی‌نژاد، مهدی کاردان	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمدابراهیم تونندهجانی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، آروین حسینی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سید علیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	امیرحسین اشتری	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سید آرش مرتضائی‌فر	سید آرش مرتضائی‌فر	مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور
روان‌شناسی	محمد حبیبی	محمد حبیبی	حسین سهرابی، ملیکا ذاکری	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
تاریخ و جغرافیا	محمدمهدی یعقوبی	محمدمهدی یعقوبی	تابان صیقلی	عطیه محلوچی
فلسفه و منطق	سیده سمیرا معروف	فرهاد علی‌نژاد	ایمان کلاته‌عربی، مهشید رستمی ریک، امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	سپیده فتح‌اللهی، مریم خسروی دهنوی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

عربی زبان قرآن (۳) و (۲)

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۹۱ - ۹۹)

۹۱- ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ...﴾:

- (۱) و زندگی دنیا فقط بازی و سرگرمی است!
- (۲) و نیست زندگی در دنیا، مگر بازیچه و مایه سرگرمی!
- (۳) و زندگی در دنیا چیزی بیش از سرگرمی و بازی نیست!
- (۴) و فقط زندگی دنیا، بازی و سرگرمی می‌باشد!

۹۲- ﴿مَا أَجْمَلُ أَخْلَاقَ الْإِنْسَانِ إِنْ لَا تُدَكِّرُنَا بِشَيْءٍ إِلَّا سِيرَةَ النَّبِيِّ، لَيْتَ الْأَخْلَاقَ تُبَاعُ لِأَشْتَرِيهَا وَ أُعْطِيهَا صَدَقَةً لِفُقَرَاءِ الْأَدَبِ!﴾:

- (۱) اخلاق انسان چه زیباست اگر ما را فقط به یاد سیره پیامبر بیندازد، ای کاش اخلاق فروخته می‌شد تا آن را می‌خریدم و به بی‌ادبان صدقه می‌دادم!
- (۲) خلق و خوی انسان اگر چیزی به جز رفتار پیامبر را به یاد ما نیندازد، بسیار زیباست، کاش اخلاق فروخته شود تا از آن بخرم و به فقیران ادب صدقه بدهم!
- (۳) چه زیباست اخلاق آدمی چنانچه چیزی جز سیره پیامبر را به یاد ما نیندازد، کاش اخلاق فروخته شود تا آن را بخرم و به فقیران ادب صدقه بدهم!
- (۴) اخلاق انسان چقدر زیباست اگر فقط رفتار پیامبر را به یاد ما یادآوری نماید، ای کاش اخلاق را بفروشد تا آن را خریداری کنم و به بی‌ادبان صدقه بدهم!

۹۳- ﴿بَعْضُ الَّذِينَ لَا رَجَاءَ لَهُمْ لِلنَّجَاحِ يَعْتَقِدُونَ بِأَنَّهُمْ يَجْرِبُونَ الْفِشْلَ أَوْ النَّجَاحَ بِأَنْفُسِهِمْ وَلَكِنَّهُمْ ظَلَمُوا فِي هَذَا الْوَهْمِ!﴾:

- (۱) برخی کسانی هستند که هیچ امیدی به موفقیت برایشان نیست و معتقدند که موفقیت و شکست را خودشان تجربه می‌کنند؛ ولی آنان در این پندار ماندند!
- (۲) برخی از کسانی که هیچ امیدی به موفقیت ندارند معتقدند که شکست یا موفقیت را خودشان تجربه می‌کنند؛ اما آن‌ها در این پندار ماندند!
- (۳) بعضی از کسانی هستند که هیچ امیدی به موفقیت برایشان نیست و اعتقاد دارند که موفقیت و شکست را بیازمایند؛ اما در این خیالشان ماندند!

(۴) برخی که امیدی به موفقیت ندارند بر این باورند که باید شکست یا موفقیت را آزمایش کنند؛ ولی در این پندار خود باقی ماندند!

۹۴- ﴿لَا شَكَّ أَنَّ الَّذِي يُعَلِّمُ الْمَرْءَ شَيْئًا لَهُ شَأْنٌ عَظِيمٌ فَيَجِبُ عَلَى الْمُتَعَلِّمِ أَنْ يُكْرِمَهُ كَالْوَالِدِينَ وَ يَقُومَ عَنْ مَجْلِسِهِ لِلْمُعَلِّمِ وَ إِنْ كَانَ أَمِيرًا!﴾: هیچ شکی نیست که ....

- (۱) کسی که انسان از او چیزی می‌آموزد او جایگاه بزرگی دارد، پس یادگیرنده باید پدر و مادرش را گرامی بدارد و برای معلم از جای خود برخیزد اگرچه فرمانروا باشد!
- (۲) کسی که به انسان چیزی می‌آموزد جایگاه بزرگی دارد، بنابراین یادگیرنده باید پدر و مادرش را گرامی بدارد و برای معلم از جایش برخیزد اگرچه فرمانروا باشد!
- (۳) انسان چیزی را که از کسی یاد گرفت او دارای جایگاه بزرگی است، پس بر یادگیرنده واجب است که او را مانند پدر و مادر گرامی بدارد و در مجلس خود برای معلم بلند شود اگرچه فرمانروا باشد!
- (۴) کسی که چیزی به انسان یاد می‌دهد جایگاه بزرگی دارد، بنابراین یادگیرنده باید او را همچون پدر و مادر گرامی بدارد و از جای خود برای معلم برخیزد اگرچه فرمانروا باشد!

۹۵- « ما امتنع الملائكة عن السجدة لآدم إلا إبليس فخرج إبليس من العبودية و زعم أنه أفضل من الذي خلق من طينة! »:

(۱) تنها ابلیس از میان فرشتگان از سجده کردن به آدم خودداری نکرد. پس ابلیس از بندگی بیرون رفت و تصور کرد که او بهتر از کسی است که وی را از تکه گلی خلق کرده بودند!

(۲) فرشتگان به جز ابلیس از سجده کردن به آدم خودداری کردند. پس ابلیس از صفّ بندگان خارج شد و پنداشت که او برتر از کسی است که او را از تکه گلی آفریده بودند!

(۳) فقط ابلیس از بین فرشتگان از سجده کردن به آدم خودداری کرد. پس ابلیس از بندگی بیرون رفت و گمان کرد که او بهتر از کسی است که از تکه گلی خلق شده بود!

(۴) فرشتگان به جز ابلیس از سجده کردن به آدم خودداری نکردند. پس ابلیس از بندگی خارج شد و گمان کرد که او برتر از کسی است که از تکه گلی آفریده شده بود!

۹۶- عَيْن الصَّحِيح:

(۱) إِنَّ الْعَاقِلَ لَا يَسْتَشِيرُ فِي أَعْمَالِهِ إِلَّا مَنْ لَهُ تَجَارِبُ كَثِيرَةٌ وَ يَعْمَلُ بِمَا يَقُولُهُ! هَمَانَا عَاقِلٌ دَر كَارِهَائِش تَنهَآ بَا كَسِي كَه تَجْرِبَه‌هَآي فَرَاوَانِي دَارِد وَ بَه كَفْتَهُ خُود عَمَل مِي كَنْد، مَشُورَت مِي نَمَائِد!

(۲) هَل تُصَدِّقِينَ أَنَّ سَعْرَ قِطْعَةِ قَمَاشٍ فِي هَذِهِ السُّوقِ الْقَدِيمَةِ غَالِيَةٌ جَدًّا وَ نَحْنُ نُنتَجِعُ فِي مَصْنَعِنَا! آيَا بَاوَر مِي كَنِي كَه قِيمَت قِطْعَه پَارچَه‌آي دَر آيِن بَازَار قَدِيمِي بَسِيَار كَرَان اسْت، دَر حَالِي كَه مَا آن رَا دَر كَارخَانَه‌مَان تُولِيد مِي كَنِيم!

(۳) كَلَا الْفَرِيقِينَ مَا بَدَأَ الْمُبَارِيَاتِ جَيِّدًا فَأَخَذَا يَشْتَرِيَانِ عِدَّةَ لَاعِبِينَ حَتَّى يُجَهِّزَا أَنْفُسَهُمَا لِلْمُبَارِيَاتِ الْقَادِمَةِ! هَرْدُو تِيمِ مَسَابَقَات رَا بَه خُوبِي شُرُوع نَكْرَدَنْد، پَس تَصْمِيمِ كَرَفْتَنْد چَنْد بَازِي كَن بَخْرَنْد تَا خُودشَان رَا بَرَاي مَسَابَقَات آيِنْدَه آمَادَه كَنْد!

(۴) قَدْ أَظْهَرَ الْكُذَّابُ مَا كَانَ يُخْفِيهِ طَوِيلًا وَلَكِنَّهُ لَنْ يَعْتَدِرَ مِنْكُمْ لِأَعْمَالِهِ الْقَبِيحَةِ الْكَثِيرَةِ! شَخْصٌ بَسِيَار دَرُوعْگُو چِيْزِي رَا كَه مَدْت‌هَآ پَنهَان مِي كَرْد، أَشْكَار سَاخْتَه اسْت، وَلِي هَر كَز بَه خَاطِر كَارِهَآي بَسِيَار زَشْتَش از شَمَا عَذْر خَوَاهِي نَخَوَاهْد كَرْد!

۹۷- عَيْن الصَّحِيح:

(۱) الْيَوْمَ الْمَاضِي كُنْتُ أَخَافُ أَنْ يَغْرُقَ أَخِي الصَّغِيرُ فِي الْبَحْرِ! رُوز كِذْشْتَه تَرَسِيدَه بُودَم كَه بَرَادَر كُوجَكَم دَر دَرِيَا غَرَق شُود!

(۲) لَمْ تَسْمَعْ الْأُمَّ لِلْأَوْلَادِ أَنْ يَخْرُجُوا مِنَ الْبَيْتِ فِي الْعُطَلَاتِ! مَادَر بَه فَرَزَنْدَانِ اِجَازَه نَدَاد كَه دَر تَعْطِيلَاتِ از خَانَه خَارِج شُوند!

(۳) لِنُجَالِسِ الَّذِينَ يَتَعَلَّمُونَ وَ يُفْقَهُونَ الْجَاهِلَ! فَفَقَط بَا كَسَانِي هَم‌نَشِينِي مِي كَنِيم كَه دَانَش فَرَامِي كِيرَنْد وَ نَادَان رَا دَانَا مِي كَنْد!

(۴) قَرَأْتُ الْيَوْمَ كِتَابًا رَائِعًا لَا أُرِيدُ شِرَاءَهُ فِي الْبَدَايَةِ! امْرُوز كِتَاب جَالِبِي رَا خُوانْدَم كَه دَر اِبْتِدَا، نَمِي خُواسْتَمِ آن رَا بَخْرَم!

۹۸- «این‌ها ویژگی‌های مؤمنان هستند، پس باید به آن‌ها پایبند شوید!»؛ عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) هذه الصفاتُ للمؤمنينَ فعليكمُ أن تلتزموا بها!

(۲) هؤلاء الصفاتُ للمؤمنينَ فعليكمُ أن تهتموا بها!

(۳) هذه صفاتُ المؤمنينَ فيجبُ عليكمُ أن تلتزموا بها!

(۴) هؤلاء صفاتُ المؤمنينَ فيجبُ عليكمُ أن تهتموا بها!

۹۹- عَيْنَ الْأَنْسَبِ للمفهوم: «إرضاء النَّاسِ غايةٌ لا تُدرَك!»

(۱) من لم يرض بالقليل لم يرض بالكثير!

(۲) رضای دوست به دست آر و دیگران بگذار!

(۳) مَنْ رَضِيَ بِمَا قَسَمَ اللهُ لَهُ، فَهُوَ أَغْنَى النَّاسِ!

(۴) کسی کز رضای تو بیرون شود / زمانه بدوزد مر او را کفن!

■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (۱۰۰ - ۱۰۴) بما يُنَاسِبُ النَّصَّ:

في قرية صغيرة، كان هناك شاب اسمه خالد. كان خالد معروفاً بين الناس بذكائه، لكنه كان يكذب أحياناً ليخرج من المواقف الصعبة. في يوم من الأيام، قرّر خالد أن يختبر حدوده، فبدأ يكذب على الجميع دون سبب. في البداية كانت أكاذيبه بسيطة، فبدأ الناس يصدّقونه. مع مرور الوقت، أصبحت أكاذيبه أكثر تعقيداً. ذات يوم ادّعى خالد أنّ هناك وحشاً يعيش في الجبال. شعر الجميع بالخوف و تجنّبوا الذهاب إلى الجبال، حتّى أنّ بعض الناس تركوا القرية خائفين من هذا الوحش.

بعد أسابيع اكتشف أهل القرية أنّ خالداً كان يكذب و كان كلّ شيء من صنع خياله. انتشر الغضب بين الناس، فقد خالد ثقة الجميع، حتّى أصدقاؤه المقربون ابتعدوا عنه. شعر خالد بالنّدم الشديد، إذ أدرك أنّ الوقت قد فات لتصحيح الأخطاء، و تعلّم درساً قاسياً: الكذب قد يجلب نتائج سريعة، لكنه يؤدّي دائماً إلى فقدان الثقة و الاحترام.

۱۰۰- ما هو السبب الرئيسي الذي دفع خالداً إلى الاستمرار في الكذب؟؛ عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) رغبته في إثبات ذكائه أمام الآخرين!

(۲) خوفه من مواجهة عواقب كشف الحقيقة!

(۳) رغبته في حماية الناس من الخوف و القلق!

(۴) عدم إدراكه لعواقب الكذب على المدى الطويل!

۱۰۱- عین الخطأ: (حسب النص)

- ۱) إنَّ الكذب أدّى إلى تحوّل حياة خالد من الشهرة بالذكاء إلى العزلة الاجتماعية!
- ۲) قام خالد بالإعتذار من أعماله و المحاولة لتصحيح أخطائه و إن كان متأخراً!
- ۳) تصديق النَّاس دون تشكيك جعلَ أكاذيب خالد تُصبح أكبر مع مرور الوقت!
- ۴) رُبما كان خالد يشعُر بالحاجة إلى تعزيز مكانته الإجتماعية!

۱۰۲- عین ما لا یُسْتنتج من النص:

- ۱) الكذب لا يدوم و إن طال!
  - ۲) الكذب لا يصلح إلا مع الكذابين أنفسهم!
  - ۳) ألا إنَّ الكذب لا يبني بيتاً إلا على الرمال!
  - ۴) الكذب كالريح، لا تعرف من أين أتى و لا إلى أين يذهب!
- عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (۱۰۳ و ۱۰۴)

۱۰۳- «المواقف - خائفين - اكتشف - انتشر»:

- ۱) المواقف: جمع تكسير (مفردة: موقف) - اسم مكان - معرب - معرفة / مجرور بحرف الجرّ
  - ۲) خائفين: اسم - جمع سالم للمذكر - اسم فاعل من مصدر مجرد ثلاثي / مفعول و منصوب بالياء
  - ۳) اكتشف: فعل ماضٍ - للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي، و له حرفان زائدان / فعل و فاعله: أهل
  - ۴) انتشر: للمفرد المذكر الغائب - مزيد ثلاثي، من باب «افتعال» - لازم / فعل و فاعله: الغضب؛ الجملة فعلية
- ۱۰۴- «يختبر - المُقرَّبون - تصحيح - تعلّم»:

- ۱) يختبر: فعل مضارع (يُعادِل المضارع الاتزامي في الترجمة الفارسية) - مزيد ثلاثي من مادة «خ ب ر» - متعدّد - معلوم / فعل و فاعله؛ الجملة فعلية
- ۲) المُقرَّبون: جمع سالم للمذكر - اسم مفعول، من مصدر «تقرَّب» - معرّف بأل - معرب / صفة أو نعت و مرفوع بالتبعية من موصوفها أو منعوتها
- ۳) تصحيح: اسم - مصدر من باب تفعيل - معرب / مجرور بحرف الجرّ بعلامة الكسرة؛ «لتصحيح»: جارّ و مجرور
- ۴) تعلّم: فعل ماضٍ - للمذكر - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين زائدين - معلوم / فعل و فاعله، مفعوله: درس

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۱۰۵ - ۱۱۰)

۱۰۵- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) يا بُنيّ؛ إنَّ تكذِبَ مرّةً أخرى فلنَّ يَلتَقَتَ النَّاسُ إليك!
- ۲) تَظَاهَرَ الرَّجُلُ بِالغَرَقِ، وَ هُوَ مَا كَانَ قَدْ فَكَّرَ بِعاقِبَةِ أمرِهِ!
- ۳) قُلْتُ لَهُمْ: فَلَننَكَلِمَ مَعَ أَصْدِقَانِنَا عَنِ امْتِحَانَاتِ نِهَايَةِ السَّنَةِ!
- ۴) كَبُرَتْ خِيَانَةٌ أَنْ تُحَدِّثَ أَحَاكَ حَدِيثًا، هُوَ لَكَ مُصَدِّقٌ وَ أَنْتَ لَهُ كاذِبٌ!

١٠٦- عَيْن «تكتسب» يصفُ اسم نكرة:

- (١) حاول في دروسك ليلاً و نهاراً تكتسب درجات عالية فيها!
- (٢) امرأة أعرفها تكتسب ثروة كثيرة من خلال الأعمال التجارية!
- (٣) يا أيها الطالب! أشكر معلمك لنجاح تكتسب في حياتك!
- (٤) أعلم أنّ التجارب بصعوبة و بعد محاولات كثيرة تكتسب!

١٠٧- عَيْن فعلاً مضارعاً يُترجمُ ماضياً:

- (١) الكتابُ صديقٌ يُفدُكُ من مُصيبة الجهل!
- (٢) إمتنع الرجلُ عن أخلاقِ تُبعدُ الناسَ منه!
- (٣) سنطيعين أن تشحنى رصيد جوالك عبر الإنترنت!
- (٤) يحكى أن شاباً كان كذاباً و ما كان له أصدقاء!

١٠٨- عَيْن العبارة التي ليست فيها «لا الناهية»:

- (١) لا يُغَيِّرِ الناسَ ما يُحِبُّونَه في حياتهم!
- (٢) عليك أن لا تُغَيِّرِ سلوكك الحسن!
- (٣) لا يحزنك قولهم إن العزة لله جميعاً ﴿﴾
- (٤) أيها الرَّميلُ؛ لا تُحدِّثِ الناسَ بكلِّ ما سمعت به!

١٠٩- عَيْن المستثنى منه مذكوراً:

- (١) ما طالع ليلة الإمتحان كتاباً إلا الطالب المُجدِّ!
- (٢) لا يُوجد طريق للوصول إلى العزة إلا المُحاولة!
- (٣) المؤمنون لا يطلبون من الله في حياتهم إلا الخيرات! (٤) الصيادون ما سمعوا من الغابة الخضراء إلا صوت الطيور!

١١٠- عَيْن الخطأ عن التوضيحات:

- (١) لم يُقبل على شراء إختراعي إلا رئيس أحد المتاجم! (كلمة «رئيس» تُترجم مؤكداً)
- (٢) إنهم لا يعملون بالفرائض إلا من يريد إرضاء ربّه! (قد جاءت «إلا» بمعنى «فقط»)
- (٣) اهتمت زميلاتي بالدراسة و التعلّم إلا سميرة! (المحلّ الإعرابي للمستثنى منه: فاعل)
- (٤) قام الحضار عن مجلسهم للأمهات الفاضلات إلا واحداً منهم! (المستثنى و المستثنى منه كلاهما اسم فاعل)

عربی زبان قرآن (۳) - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی (۳):
نظام الطبیعة
درس ۴
صفحه های ۵۳ تا ۷۰

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- « قد يقوم الأطفال الصغار بتعليم الكبار، هناك أشياء يعرفها الأطفال معرفة ولكن الكبار قد نسوها! »:

- ۱) کودکان خردسال به بزرگترها آموزش داده اند، چیزهایی وجود دارد که کودکان کاملاً می دانند، اما بزرگترها گاهی فراموش می کنند!
- ۲) اطفال خردسال گاهی به آموزش بزرگسالان می پردازند، چیزهایی هست که کودکان آن ها را قطعاً می دانند، اما بزرگسالان آن ها را فراموش کرده اند!
- ۳) گاهی کودکان کم سن و سال به تعلیم بزرگسالان اقدام می کنند، قطعاً آنان چیزهایی را می دانند که بزرگسالان فراموشش کرده اند!
- ۴) اطفال کوچک به آموزش بزرگترها پرداخته اند، چیزهایی وجود دارد که بی شک اطفال می شناسند، اما بزرگسالان گاهی آن ها را فراموش می کنند!

۱۱۲- « كان خبراء الزراعة قد اكتشفوا أهم مهددات البيئة، وراقبوا البيئة مراقبة الحارس حتى لا يتضرر نظام الطبيعة! »:

- ۱) عده ای کارشناس کشاورزی مهمترین تهدیدکننده های طبیعت را کشف کرده بودند و از محیط زیست همچون نگهبان مراقبت کردند تا نظام طبیعت ضرر نبیند!
- ۲) کارشناسان کشاورزی مهمترین تهدیدات محیط زیست را کشف کرده بودند و از نظام طبیعت همچون نگهبان مراقبت کردند تا محیط زیست ضرر نبیند!
- ۳) کارشناس های کشاورزی مهمترین تهدیدات محیط زیست را کشف کرده بودند و به کمک نگهبان از محیط زیست مراقبت کردند تا به نظم طبیعت آسیبی نرساند!
- ۴) کارشناسان کشاورزی مهمترین تهدیدکننده های محیط زیست را کشف کرده بودند و از محیط زیست همچون نگهبان مراقبت کردند تا نظام طبیعت آسیب نبیند!

۱۱۳- عین الصحیح:

- ۱) بدأت فنران الحقل تزداد بعد قتل الكثير من البومات! : بعد از کشتن بسیاری از جغدها، موش های کشتزار شروع به زیاد شدن نمودند!
- ۲) إن استمرت الحالة هكذا فستشاهد مشاكل جديدة في البيئة مشاهدة مؤلمة! : اگر این وضع ادامه یابد، مشکلات جدیدی را در محیط به گونه ای دردناک مشاهده خواهی کرد!
- ۳) أجبنتي سريعة، لم تعديت على البيئة و نظام الطبيعة تعدّي الظالمين! : به سرعت پاسخ داد، تو بر محیط و نظام طبیعت ظالمانه دست درازی نکردی!
- ۴) لن يُسمح لهم أن يكثرُوا في استخدام الأسمدة الكيماوية في بيئة يعيشون فيها! : به آن ها اجازه نخواهد داد که در به کارگیری سموم شیمیایی در محیطی که در آن زندگی می کنند، زیاده روی شود!

۱۱۴- عین الخطأ:

- ۱) أئى خَلَلٍ في نظام الطَّبِيعَةِ يُؤَدِّي إلى تَخْرِيْبِهَا تَأْدِيَةً!: هرگونه آسیبی در ساختار طبیعت قطعاً به ویران سازی اش می انجامد!
- ۲) بالنفایاتِ الصَّنَاعِيَّةِ و المنزليَّةِ يَزْدَادُ تَلَوُّثُ البيئَةِ ازدياداً كثيراً!: زباله‌های صنعتی و خانگی، آلودگی محیط زیست را بسیار افزایش می دهد!
- ۳) ما شاهدتُ في المزرعةِ إِلَّا مُزارعاً يُراقِب الخضرَواتِ مُراقِبَةً!: در مزرعه فقط کشاورزی را مشاهده کردم که از سبزیجات واقعاً مراقبت می کرد!
- ۴) على الفلاح أن يَطَّلِعَ على سيرة استخدام الأسمدة مَن هو خبير في الزراعة!: کشاورز باید درباره روش به کارگیری کودها آگاهی یابد از کسی که در کشاورزی کارشناس است!

۱۱۵- عین غیر المناسب لمفهوم الآيات الشريفة:

- ۱) ﴿ هَذَا خَلَقَ اللهُ فَارُونِي مَاذَا خَلَقَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِ ﴾: همه آفریده‌ست بالا و پست / تویی آفریننده هرچه هست
- ۲) ﴿ أَذْكُرُوا اللهُ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴾: ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / نروم جز به همان ره که توأم راهنمایی
- ۳) ﴿ إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا ﴾: دل می رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا
- ۴) ﴿ اسْتَغْفِرْتُ اللهُ اسْتِغْفَارًا ﴾: دگر چشم دارم به دیگر سرای / که آمرزش آید مرا از خدای

۱۱۶- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

- ۱) الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ!
- ۲) أَمْرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ كَمَا أَمْرَنِي بِأَدَاءِ الْفَرَائِضِ!
- ۳) الْعَالِمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ!
- ۴) عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ!

۱۱۷- أَيِّ عِبَارَةٍ تَدُلُّ عَلَى تَأْكِيدِ الْفِعْلِ؟

- ۱) عندما يتأكد الطائر من انقاز حياة فراخه من الموت يطير بغتة!
- ۲) عليكم أن تحاسبوا أنفسكم في دنياكم محاسبةً دقيقةً قبل أن تُحاسبوا!
- ۳) لا يستطيع أن يعيش دون الماء و الطعام و الهواء إِلَّا السَّمَكُ المدفون!
- ۴) إِنَّ عَيْنِكَ لَنْ تَبْكِيَا فِي الآخِرَةِ بُكَاءً لِأَنَّكَ رَاقِبَتِ عَلَى أَعْمَالِكَ فِي الدُّنْيَا دَائِمًا!

۱۱۸- عین المفعول المطلق يختلف نوعه:

- ۱) أنا أعرف متاعب عمل أستاذي الحنون معرفة!
- ۲) الناس لن يدركوا خطّة الشيطان في حياتهم إدراكاً كاملاً!
- ۳) أطيعُ الله و رسوله إطاعةً و لا أستسلم أمام الظالمين!
- ۴) سقطتُ على الأرض سقوطاً و أجزّ بألمٍ شديدٍ في رجلي!

۱۱۹- عین الـ«مُشاهدة» و هي مُؤكّدة:

- ۱) الأطفال شاهدوا الحيوانات في الحديقة مشاهدةً تُعجبهم!
- ۲) بسبب التلوث، لم نستطع أن نشاهد النجوم مشاهدةً واضحةً!
- ۳) الشخص الذي يشاهد الحقائق مشاهدةً يتعلم منها درساً قيماً!
- ۴) كانت مشاهدة الشمس في ذلك الشاطئ الجميل مشاهدة رائعة!

۱۲۰- عین ما فيه التشبيه و هو مصدر:

- ۱) العلم في الصدر كالشمس في الفلك!
- ۲) يستغفر التائب من ذنوبه استغفاراً كثيراً!
- ۳) كأن قلوب أعدائنا قطع من الحديد و النحاس!
- ۴) تجتهد الطالبات في دروسهنّ إجتهد الآملين!

درس نهم: نهضت ملی شدن
صنعت نفت ایران
صفحه‌های ۱۱۴ تا ۱۲۶

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

تاریخ (۳)

۱۲۱- کدام گزینه در رابطه با هر یک از موارد زیر درست می‌باشد؟

الف) قرارداد داری

ب) قرارداد ۱۳۱۲

پ) فعالیت شرکت نفت پارس و انگلیس

- ۱) مدت قرارداد «الف» ۶۰ سال بود و به علت اختلافات درباره «پ» و عدم پرداخت سهم ایران در مذاکرات مورد «ب»، صرفاً قرارداد پیشین به مدت ۳۰ سال تمدید شد.
- ۲) اختلافات دامنه‌دار در مورد «پ» پیش از نهضت مشروطه، منجر به انعقاد قرارداد «الف» در زمان مظفرالدین شاه با یک سرمایه‌دار انگلیسی شد که ۱۶ درصد سود خالص سالانه را به دولت ایران می‌داد.
- ۳) پس از اینکه انگلستان به اهمیت نفت برای نیروی دریایی خود پی برد، قرارداد «الف» را در سال ۱۹۱۴ میلادی با ایران منعقد کرد و «پ» به بازوی پر قدرت اقتصادی انگلستان تبدیل شد.
- ۴) «پ» نفوذ و مداخله انگلیسی‌ها را در ایران افزایش داده بود و پس از نهضت مشروطه، اعتراضات به عملکرد آن منجر به لغو قرارداد «الف» و انعقاد قرارداد «ب» شد.

۱۲۲- **نهایی** کدام گزینه در مورد مصوبات مربوط به نفت ایران درست ذکر شده است؟

- ۱) قرارداد الحاقی توسط نمایندگان مجلس و به نشانه اعلام نارضایتی رسمی و علنی از قرارداد نفتی ایران با انگلستان تدوین شد.
- ۲) موازنه مثبت توسط شورای ملی به پیشنهاد دکتر مصدق به نشانه ایستادگی در برابر امتیازخواهی دولت‌های سلطه‌جو تدوین شد.
- ۳) قرارداد الحاقی گس - گلشایبان پس از مذاکرات میان نماینده دولت ایران و نماینده شرکت نفت ایران و انگلیس تدوین شد.
- ۴) موافقت‌نامه واگذاری امتیاز نفت شمال به شوروی به پیشنهاد دکتر محمد مصدق به تصویب رسید.

۱۲۳- کدام گزینه درباره تقدم و تأخر رویدادهای مربوط به جنبش ملی‌شدن صنعت نفت ایران درست است؟

- الف) ممانعت معدودی از نمایندگان مجلس شورای ملی از رأی‌گیری درباره قرارداد الحاقی
- ب) مجلس شورای ملی و مجلس سنا طرح ملی‌شدن صنعت نفت را تصویب کردند.
- ج) نمایندگان مجلس شورای ملی دولت را مکلف ساختند که برای گرفتن تمامی حقوق ملی در موضوع نفت جنوب مذاکره کنند و اقدامات لازم را انجام دهند.
- د) مهم‌ترین مانع بر سر راه ملی‌شدن صنعت نفت برداشته شد.

- ۱) «ج» متقدم‌ترین رویداد نسبت به سایر رویدادهاست و «الف» پس از «ب» روی داده است.
- ۲) «الف» قبل از «ب» و پس از «د» روی داده و «الف» و «ج» تقریباً در یک زمان رخ داده‌اند.
- ۳) «د» پس از «ج» و «الف» روی داده و «ب» و «د» تقریباً در یک زمان رخ داده‌اند.
- ۴) «ب» متأخرترین رویداد نسبت به سایر رویدادهاست و «ج» پس از «الف» روی داده است.

۱۲۴- کدام گزینه درباره تقدم و تأخر رویدادهای زیر درست است؟

الف) اجرای برنامه اقتصاد بدون نفت

ب) قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱

ج) اقدام به طرح شکایت از ایران در مجامع بین‌المللی توسط انگلیس

د) درخواست دکتر مصدق برای در اختیار گرفتن وزارت جنگ

ه) قطع رابطه سیاسی با لندن

- ۱) «ه» بعد از «الف» و «د» قبل از «ج» روی داده است.
- ۲) «ب» متقدم‌ترین رویداد است.
- ۳) «ج» متأخرترین رویداد است.
- ۴) «د» بعد از «ج» و «ه» قبل از «ب» روی داده است.

۱۲۵- کدام‌یک از عبارت زیر درباره کودتای ۲۸ مرداد نادرست است؟

- الف) دشمنان خارجی با بهره‌گیری از تداوم و گسترش اختلاف و نزاع میان دکتر مصدق و آیت‌الله کاشانی و یاران و نزدیکان این دو شخصیت ملی و سیاسی، بر تلاش‌هایشان برای نابودی دولت مصدق افزودند.
- ب) ایجاد آشوب‌های خیابانی در ایران و به راه انداختن جنگ روانی علیه دکتر محمد مصدق در مطبوعات براساس طرح انگلیسی، در دستور کار شبکه جاسوسی این کشور قرار گرفت.
- ج) طراحان کودتا از طریق اشرف پهلوی و ژنرال نورمن شوارتسکف آمریکایی، محمدرضا پهلوی را متقاعد کردند که با کودتا موافقت کند.
- د) براساس قراردادی میان حکومت پهلوی، آمریکا و انگلستان، مقرر شد که کنسرسیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را استخراج کند و نیمی از سود خالص را برای خود برداشته و در مقابل نیمی از سود خالص خود را به کشور ما بپردازد.

۴) «د» و «ج»

۳) «الف» و «ب»

۲) «ب» و «د»

۱) «ج» و «الف»

درس دهم: انقلاب اسلامی
صفحه‌های ۱۲۷ تا ۱۴۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

تاریخ (۳) - پیش‌روی سریع‌تر

۱۲۶- کدام گزینه درباره رویدادهای تاریخ ایران در فاصله سال‌های ۱۳۳۲ تا ۱۳۴۱ درست است؟

- ۱) نخستین مرحله برنامه‌های اصلاحی در زمان نخست‌وزیری امیر اسدالله علم آغاز شد.
- ۲) از جمله تغییراتی که در قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی ایجاد شد، حذف سوگندخوردن به قرآن کریم بود.
- ۳) محمدرضا شاه اصول شش‌گانه‌ای با عنوان انقلاب سفید مطرح کرد و در بهمن ۱۳۴۱ به تصویب دولت رساند.
- ۴) برنامه‌های اصلاحی دولت آمریکا به عنوان اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۰ آغاز شد.

۱۲۷- کدام یک از عبارات های زیر در ارتباط با مبارزات امام خمینی نادرست است؟

- الف) اولین مرحله علنی در فعالیت سیاسی و مبارزه امام‌خمینی، با اعتراض به همه‌پرسی انقلاب سفید آغاز شد.
- ب) از دیدگاه امام خمینی، تصویب نامه انجمن‌های ایالتی و ولایتی موجب تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان می‌شد.
- ج) امام خمینی طی سخنرانی در روز تاسوعا در تهران، شخص شاه را مورد خطاب قرار داد که باعث دستگیری ایشان شد.
- د) پس از قیام پانزده خرداد، هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد.

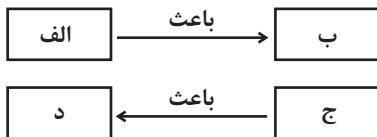
۱) «الف» و «ب»   ۲) «ج» و «د»   ۳) «الف» و «ج»   ۴) «د» و «ب»

۱۲۸- هر کدام از عبارات زیر، مربوط به کدام یک از اشکال مبارزه است؟

- الف) با آرمان برپا کردن حکومت اسلامی کار خود را شروع کردند.
- ب) جبهه ملی و نهضت آزادی نیز در چارچوب قانون اساسی به مبارزات خود ادامه می‌دادند.
- ج) شاگردان و علاقه‌مندان به اندیشه امام مساجد و دانشگاه‌ها را به کانون مبارزه علیه رژیم پهلوی تبدیل کرده بودند.
- د) معلمان، استادان دانشگاه و ... در مبارزه با رژیم فعالیت می‌کردند و در مساجد و مدارس و حسینیه‌ها به ترویج فرهنگ دینی مشغول بودند.

- ۱) مسلحانه - سیاسی - فرهنگی - فرهنگی
- ۲) مسلحانه - سیاسی - سیاسی - فرهنگی
- ۳) سیاسی - فرهنگی - سیاسی - سیاسی
- ۴) سیاسی - فرهنگی - فرهنگی - سیاسی

۱۲۹- عبارات‌های زیر به ترتیب در کدام جایگاه نمودار قرار می‌گیرند؟

- وابستگی به بیگانگان و نابودی اقتصاد کشور
- افزایش یک‌باره پول نفت در سال ۱۳۵۰
- برنامه انقلاب سفید شاه

- تقویت سرمایه‌داران وابسته به غرب و رژیم پهلوی

- ۱) ب - ج - د - الف   ۲) د - الف - ب - ج   ۳) ب - ج - الف - د   ۴) ج - د - ب - الف

۱۳۰- کدام گزینه درباره تاریخ‌های ذکر شده صحیح می‌باشند؟

«۱۹ دی ۱۳۵۶» - «۱۷ شهریور ۱۳۵۷» - «۲۳ دی ۱۳۵۷» - «۱۵ بهمن ۱۳۵۷»

- ۱) انتشار مقاله توهین‌آمیز علیه امام خمینی - انتصاب غلامرضا ازهاری به جای شریف امامی - برقراری حکومت نظامی برای مقابله با تظاهرات - حمله نیروی گارد شاهنشاهی به افراد نیروی هوایی که به انقلاب پیوسته بودند.
- ۲) اعتراض مردم تبریز در چهلم شهدای قم - حمایت رئیس‌جمهور آمریکا از رژیم پهلوی - فراهم شدن زمینه انتقال قدرت توسط افراد مورد اعتماد امام خمینی - تقاضای شورا از دیگران برای حمایت از نخست‌وزیر دولت موقت، مهندس بازرگان
- ۳) به خاک و خون کشیده شدن اعتراضات مردم قم - تجمع مردم در میدان ژاله سابق بدون توجه به هشدار رژیم پهلوی - تشکیل شورای انقلاب - معرفی مهندس بازرگان به‌عنوان نخست‌وزیر دولت موقت انقلابی
- ۴) قیام مردم قم به دنبال انتشار مقاله روزنامه اطلاعات - تظاهرات گسترده با حضور پررنگ زنان - انتصاب شاپور بختیار عضو سابق جبهه ملی به نخست‌وزیری - تشکیل شورای انقلاب از افراد معتمد و شایسته مورد اعتماد امام خمینی

تاریخ (۱)

در این بخش، از میان سؤالات تاریخ (۱) و تاریخ (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید. به سؤالات ۱۳۱ تا ۱۳۵ «یا» به سؤالات ۱۳۶ تا ۱۴۰ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

فصل سوم: ایران در عصر باستان
(درس‌های ۱۰ تا ۱۲)
صفحه‌های ۹۰ تا ۱۱۷

۱۳۱- هر یک از توصیفات زیر، به ترتیب، به کدام یک از شخصیت‌ها اشاره دارد؟

الف) پادشاهی لایق و با تدبیر بود که وسعت قلمروی اشکانیان را به نهایت خود رساند.
ب) وی لقب «نیکاتور» به معنای «فاتح» را برای خود برگزید.

ج) در زمان پادشاهی او، سپاهیان روم در جنگ حران از ایرانیان شکست سختی خوردند.

۱) مهرداد یکم - سلوکوس - سورنا
۲) مهرداد دوم - سلوکوس - ارد دوم

۳) مهرداد یکم - ارشک - ارد دوم
۴) مهرداد دوم - سلوکوس - سورنا

۱۳۲- کدام مورد دربارهٔ رویدادهای دورهٔ پادشاهی شاپور یکم ساسانی درست است؟

الف) در جنگ‌های ایران با رومیان، گردیانوس و والرینوس امپراتور روم به‌ترتیب کشته و اسیر شدند.

ب) در عملیاتی نظامی اعراب متجاوز را به سختی گوش مالی داد.

ج) در پی اقدامات مهم وی حکومت ساسانیان موفقیت سیاسی و نظامی بزرگی در داخل و خارج کسب کرد و گسترش یافت و تثبیت شد.

د) برای سامان‌بخشیدن به اوضاع کشور اصلاحاتی را در زمینهٔ اداری، نظامی و اقتصادی انجام داد.

۱) «الف» و «ب»
۲) «الف» و «ج»
۳) «ج» و «د»
۴) «ب» و «د»

۱۳۳- کدام عبارات در ارتباط با نظام سیاسی و اداری حکومت‌های باستانی ایران درست هستند؟

الف) کار اصلی دبیران در دورهٔ ساسانی، گردآوری خدای‌نامه‌ها بود و اکثر دبیران با چند خط و زبان آشنایی داشتند.

ب) شاهان ماد به تقلید از شاهان پیشین خود حکومت می‌کردند و دربار و تشکیلات اداری محدود و کوچکی داشتند.

ج) افرادی که به چشم و گوش شاه مشهور بودند، همواره یکی از درباریان مورد اعتماد شاهان ساسانی بودند.

د) معروف‌ترین خاندان‌های سهام در حکومت اشکانی عبارت‌اند از: کارن در نهاوند، سورن در سیستان، و مهران در ری.

۱) «ج» و «الف»
۲) «ب» و «د»
۳) «الف» و «ب»
۴) «د» و «ج»

۱۳۴- با تحلیل گزارهٔ زیر، می‌توان دریافت که در ... ، ...

«هرودت به قانونی ایرانی اشاره می‌کند که براساس آن، شاه نباید کسی را به سبب یک بار ارتکاب جرم، به مرگ محکوم کند.»

۱) دورهٔ ساسانی - تشکیلات قضایی گسترش یافت و توانایی صدور حکم، تنها به پادشاه محدود نمی‌شد.

۲) دورهٔ ساسانی - نقش روحانیان زرتشتی که آشنا به دین و احکام عرفی بودند، بیشتر از شاهان بود.

۳) دورهٔ هخامنشی - قدرت و اختیارات پادشاه نامحدود نبود، بلکه توسط قوانین وضع‌شده، محدود می‌شد.

۴) دورهٔ هخامنشی - پادشاهان مردم تابع خود را، در تبعیت از قوانین و آداب و رسوم خود، آزاد می‌گذاشتند.

۱۳۵- در کدام موارد توصیف درستی از اوضاع اجتماعی ایران باستان به‌دست داده شده است؟

الف) دورهٔ هخامنشیان، سرآغاز ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی بود.

ب) در دورهٔ ساسانیان، طبقهٔ فرادست، گسترش چشم‌گیری یافت و دارای درجات و مراتب متفاوت شد.

ج) در دورهٔ ساسانیان گروه جدیدی به طبقهٔ حاکم افزوده شد و قدرت نجبای درجهٔ دوم افزایش یافت.

د) در دورهٔ مادها، به‌دلیل اهمیت فتوحات نظامی، جنگجویان نسبت به روحانیان و کشاورزان جایگاه بالاتری یافتند.

۱) «الف» و «ب»
۲) «الف» و «د»
۳) «ب» و «ج»
۴) «ج» و «د»

تاریخ (۲)

اگر به سؤال‌های ۱۳۱ تا ۱۳۵ پاسخ ندهاید، می‌توانید به سؤال‌های ۱۳۶ تا ۱۴۰ پاسخ دهید.

فصل سوم: ایران؛ از ورود اسلام تا پایان صفویه (درس‌های ۱۰ تا ۱۲) صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۳۴

۱۳۶- کدام گزینه پیرامون سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی درست است؟

- (۱) الپتگین در میانه قرن چهارم هجری قمری، در شهر غزنه زمینه ایجاد حکومتی محلی را فراهم کرد و سرانجام پسرش محمود در هنگامه ضعف سامانیان در آنجا حکومتی مستقل تأسیس کرد.
- (۲) مبارزات اسماعیلیان در ایران و قدرت گرفتن اتابکان در نواحی زیر سلطه سلجوقیان، منجر به از دست رفتن ماوراءالنهر و وارد آمدن خسارت‌های فراوان به شهرها و روستاهای خراسان و دیگر مناطق ایران شد.
- (۳) هنگامی که خلیفه عباسی از تأیید خوارزمشاهیان خودداری کرد، سلطان محمد خوارزمشاه برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و قصد داشت به بغداد لشکرکشی کند ولی هجوم مغول، مانع از آن شد.
- (۴) در زمان آلب أرسلان، جانشین طغرل، سلجوقیان در نبردی بزرگ که در ملازگرد رخ داد، سپاهیان امپراتوری روم شرقی را شکست دادند، امپراتور را اسیر کردند و قلمرو خود را تا آسیای صغیر و دریای مدیترانه گسترش دادند.

۱۳۷- کدام گزینه مقایسه‌درستی از وضعیت نظام اداری ایران در دوران غزنویان (۱)، خوارزمشاهیان (۲) و سلجوقیان (۳) ارائه داده است؟

- (۱) در دوران (۳) دیوان‌سالاران سامانی و آل‌بویه به خدمت گرفته شدند و در دوران (۲) نظام اداری (۳) تداوم یافت.
- (۲) در دوران (۱) نظام اداری ایران کامل‌تر و گسترده‌تر شد و در دوران (۳) الگوی مطلوبی از نظام اداری برای حکومت‌های بعدی ایجاد شد.
- (۳) در دوران (۲) قدرت و نقش وزیر نسبت به دوران (۱) به شدت کاهش یافت و در دوران (۳) دیوان‌سالاران ایرانی برای توسعه نظام اداری به خدمت گرفته شدند.
- (۴) در دوران (۳) تقویت حکومت مرکزی از طریق اجرای نظام اداری مبتنی بر میراث کهن ایرانی در دستور کار قرار گرفت که منجر به تقابل اهل قلم و اهل شمشیر شد و در مواردی منصب وزیر در دوران (۲) حذف شد.

۱۳۸- کدام گزینه در ارتباط با ترتیب وقایع روی داده در دوره مغول درست است؟

- (الف) هولاکوخان قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بین برد.
  - (ب) رشیدالدین فضل‌الله همدانی اصلاحات گسترده‌ای در عرصه‌های مختلف انجام داد.
  - (ج) هولاکوخان با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی، به حکومت خاندان عباسی پایان داد.
  - (د) الجایتو و پسرش ابوسعید مسلمان شدند.
- (۱) «الف»، قبل از «ب»، و بعد از «ج» رخ داد.
 (۲) «ب» قبل از «ج» و بعد از «د» رخ داد.
 (۳) «د» بعد از «ب» و قبل از «الف» رخ داد.
 (۴) «ج» بعد از «الف» و قبل از «ب» رخ داد.

۱۳۹- کدام گزینه درباره عصر مغول - تیموری درست تدوین شده است؟

- (الف) پس از مسلمان شدن مغول‌ها و در پی تلاش‌های دیوان‌سالاران و فرهیختگان ایرانی برای مهار رفتار غیرمدنی مغول‌ها به تدریج شهر و شهرنشینی رونق یافت.
  - (ب) تیمور با وجود مسلمان بودن، به نسب مغولی خود و سنت‌های مغول افتخار می‌کرد و در دوران وی شهر و شهرسازی شکوفا شد.
  - (ج) با وجود مسلمان شدن مغول‌ها، بخشی از بی‌نظمی‌ها در نظام مالیاتی همچنان ادامه یافت.
  - (د) برخلاف اقتصاد کشاورزی اقتصاد شهری و تجاری در عصر مغول تیموری وضعیت به مراتب بهتری داشت و در آن دوره تجارت در مسیر جاده ابریشم و راه‌های دریایی که از بنادر و جزایر ایرانی در خلیج فارس و دریای مکران به هند و چین می‌رفت، پررونق بود.
- (۱) «الف» و «د» (۲) «الف» و «ب» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۱۴۰- کدام یک از موارد زیر، نادرست است؟

- (الف) شهر هرات در زمان شاهرخ تیموری و جانشینانش، به خاطر داشتن ثروت هنگفت، کتابخانه‌های بزرگ و هنرمندان نامدار، به یکی از کانون‌های بزرگ علمی، فرهنگی و هنری جهان اسلام تبدیل شد.
- (ب) در عصر تیموریان نیز علوم مختلف رونق داشتند و به ویژه تاریخ از اقبال بیشتری برخوردار بودند و مراکز علمی و کتابخانه‌های شهرهای هرات و سمرقند در زمان جانشینان تیمور بسیار فعال بودند.
- (ج) ویژگی مهم معماری در عصر ایلخانان و تیموریان، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند و تزئین ساختمان‌ها با گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود.
- (د) مغولان در آغاز، پیرو آیینی ساده موسوم به شمن بودند که پیروان این آیین، مجموعه‌ای از مظاهر طبیعت را می‌پرستیدند و هرچند به خدای بزرگ اعتقاد داشتند، اما خداپرستی آنان ناقص بود.

- (۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ج» و «ب» (۴) «د» و «الف»

جغرافیا (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس پنجم: ویژگی‌ها و انواع

مخاطرات طبیعی

(تا پایان سیل)

صفحه‌های ۸۱ تا ۹۳

۱۴۱- اگر بخواهیم مخاطرات طبیعی را براساس منشأ شکل‌گیری به دو نوع (مبتنی بر دینامیک درون‌زمینی - مبتنی بر دینامیک برون‌زمینی) دسته‌بندی

کنیم، موارد کدام گزینه، هم‌نوع هستند و در یک دسته قرار می‌گیرند؟

- (۱) زمین‌لرزه - سیل
(۲) طوفان - آتشفشان
(۳) زمین‌لرزه - صاعقه
(۴) طوفان - صاعقه

۱۴۲- **تهلیس** با توجه به نقشه گسل‌های شهر تهران، کدام گزینه درست است؟

- (۱) میزان تخریب و خسارت گسلی مانند گسل شمال تهران، نسبت به سایر گسل‌ها بیشتر است.
(۲) همه گسل‌های تهران از نوع گسل‌های مدفون در زیر پوشش رسوبی هستند.
(۳) تنها یک گسل از گسل‌های تهران دارای استعداد لرزه‌خیزی است.
(۴) گسل‌های رسوبی پنهان این شهر، استعداد لرزه‌خیزی ندارند.

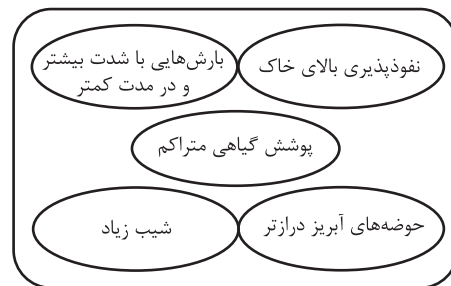
۱۴۳- کدام گزینه در ارتباط با مهم‌ترین مناطق زلزله‌خیز جهان نادرست است؟

- (۱) پوسته تشکیل‌دهنده قاره آسیا - اروپا در کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا به پوسته تشکیل‌دهنده قاره آفریقا و هند برخورد می‌کند.
(۲) پوسته بستر اقیانوس اطلس در کمربند میانی اقیانوس اطلس در حال بسته‌شدن و نزدیک‌شدن است.
(۳) پوسته کف اقیانوس آرام در کمربند اطراف اقیانوس آرام به پوسته قاره آمریکای جنوبی، استرالیا، آسیا - اروپا و آمریکای شمالی برخورد می‌کند.
(۴) کشور ایران در مرکز کمربند زمین‌لرزه آلپ - هیمالیا قرار دارد.

۱۴۴- **تهلیس** در کدام شرایط، احتمال وقوع سیل افزایش می‌یابد؟

- (۱) سرریز شدن جریان آب از بستر یک رود یا دریاچه
(۲) جاری شدن آب حاصل از بارش در بستر یک رود
(۳) افزایش حجم آب در زمان مشخص از مقطع معین یک رود
(۴) بیشتر شدن حجم آب رودخانه از میانگین سالیانه آبدی آن

۱۴۵- شرایط استعداد بیشتر وقوع سیل در کدام تصویر، به‌درستی نمایش داده شده است؟

جغرافیا (۳) - پیش روی سریع تر

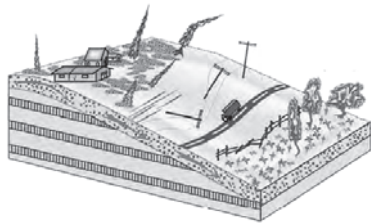
پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

درس پنجم: ویژگی‌ها و انواع
مخاطرات طبیعی
(زمین لغزش، خشکسالی)
درس ششم: مدیریت مخاطرات
طبیعی
(تا پایان مدیریت سیل)
صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۶

۱۴۶- کدام گزینه در ارتباط با انواع خشکسالی نادرست است؟

- (۱) مناطق خشک و نیمه‌خشک جهان در مقابل خشکسالی‌ها حساس‌تر و آسیب‌پذیرترند.
- (۲) خطرات خشکسالی بیش از خشکی است، زیرا پوشش گیاهی هر منطقه با نوع آب و هوای آن سازگار شده است.
- (۳) در خشکسالی زراعتی ممکن است میزان ریزش‌های جوی کمتر از میانگین منطقه نباشد.
- (۴) معمول‌ترین نوع خشکسالی، خشکسالی آب و هوایی است که در آن میزان میانگین بارندگی سالانه منطقه از میزان بارش آن کمتر است.

۱۴۷- شکل مقابل به کدام یک از انواع حرکات دامنه‌ای اشاره دارد؟

- (۱) جابه‌جایی حجم عظیم مواد در سطح دامنه‌های پرشیب
- (۲) سقوط آزاد سنگ‌ها و خرده‌سنگ‌ها در سطح دامنه‌های پرشیب و پرتگاهی
- (۳) جریان یافتن رسوبات ریزدانه اشباع‌شده از آب به صورت گل و لای
- (۴) حرکت کند و نامحسوس رسوبات سطح دامنه در مدت زمان طولانی

۱۴۸- چند مورد از عبارتهای زیر جزء پیامدهای خشکسالی است؟

- (الف) مهاجرت برخی گونه‌ها
- (ب) گرم شدن آب و هوای کره زمین
- (ج) بی‌نظمی‌های بارش
- (د) افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونتگاه‌ها
- (ه) کاهش یا خشک شدن آب‌های زیرزمینی

(۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۱۴۹- کدام گزینه در رابطه با مخاطرات طبیعی و مدیریت آن صحیح است؟

- (۱) هر گونه عامل محیطی یا انسانی که سلامتی، حیات بشر و موجودات زنده را تهدید کند، مخاطره است.
- (۲) بحران رویدادی است که به صورت ناگهانی رخ می‌دهد و ممکن است وضعیتی ناپایدار را برای فرد و جامعه رقم بزند.
- (۳) مخاطرات طبیعی به طور معمول می‌توانند بحران ایجاد کنند و منجر به ایجاد خسارت شوند.
- (۴) مدیریت مخاطرات، کلیه اقداماتی است که بعد از وقوع حوادث بتوان آثار آن‌ها را کاهش داد.

۱۵۰- در کدام گزینه عبارتهای درستی درباره مدیریت پیش از وقوع و بعد از وقوع سیل ذکر شده است؟

- (۱) باید به هشدارهای هواشناسی که اطلاع‌رسانی می‌شود، توجه نمود - مکان‌یابی برای اسکان موقت
- (۲) ایجاد مراکز درمانی در مناطق دور از خطر سیلاب - مرمت فوری راه‌های ارتباطی
- (۳) اطلاع‌رسانی به موقع به مردم مناطق سیل‌خیز - توزیع امکانات و تجهیزات مورد نیاز
- (۴) نصب دستگاه‌های هشداردهنده سیل در مناطق سیل‌خیز - ایجاد پایگاه‌های نجات و امداد

جغرافیای ایران

فصل سوم: جغرافیای
انسانی ایران
(درس‌های ۷ و ۸)
صفحه‌های ۶۱ تا ۷۷

در این بخش، از میان سوالات جغرافیای ایران و جغرافیا (۲) می‌توانید یک مجموعه را انتخاب کنید. به سوالات ۱۵۱ تا ۱۵۵ «یا» به سوالات ۱۵۶ تا ۱۶۰ پاسخ دهید. وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

۱۵۱- در کشوری فرضی، در سال ۲۰۲۲ میلادی، رشد طبیعی جمعیت ۳/۲ درصد و رشد مطلق آن، ۲/۴ درصد است. چنانچه جمعیت این کشور ۸۰ میلیون نفر باشد، کدام گزینه می‌تواند بیانگر آمار مهاجرت در این کشور در سال مذکور باشد؟

میزان مهاجرت	
خروج از کشور	ورود به کشور
۱۴۰/۰۰۰	۷۸۰/۰۰۰

(۲)

میزان مهاجرت	
خروج از کشور	ورود به کشور
۹۴۰/۰۰۰	۳۰۰/۰۰۰

(۱)

میزان مهاجرت	
خروج از کشور	ورود به کشور
۹۸۰/۰۰۰	۱۸۰/۰۰۰

(۴)

میزان مهاجرت	
خروج از کشور	ورود به کشور
۳۲۰/۰۰۰	۸۴۰/۰۰۰

(۳)

۱۵۲- کدام گزینه در ارتباط با تقسیم‌بندی مرکز آمار ایران از چهار گروه عمده سنی درست است؟

- (۱) تولد تا ۱۴ سالگی: کودکان و نوجوانان - ۱۵ تا ۲۹ سالگی: جوانان
(۲) ۳۰ تا ۵۹ سالگی: جوانان - تولد تا ۱۴ سالگی: نوجوانان
(۳) ۱۵ تا ۲۹ سالگی: نوجوانان - ۳۰ تا ۵۹ سالگی: بزرگسالان
(۴) ۶۰ سال به بالا: سالمندان - ۳۰ تا ۵۹ سالگی: جوانان

۱۵۳- کدام گزینه، متن زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در دهه‌های اخیر به دلیل ... میزان مرگ‌ومیر کاهش یافته و سبب ... شده است و اگر سیاست کنترل جمعیت به گونه‌ای باشد که هرم سنی کشور به سمت سالمندی و کهنسالی حرکت کند، منجر به ... خواهد شد.»

- (۱) رونق صادرات نفت و گاز - افزایش رشد طبیعی جمعیت - مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی
(۲) لوله‌کشی و بهبود آب آشامیدنی - افزایش رشد طبیعی جمعیت - برهم‌خوردن تعادل جمعیتی
(۳) رونق صادرات نفت و گاز - افزایش سریع جمعیت - برهم‌خوردن تعادل جمعیتی
(۴) گسترش بهداشت و واکسیناسیون - افزایش سریع جمعیت - مانع اصلی بر سر راه توسعه اقتصادی

۱۵۴- پیرامون تاریخچه تقسیمات کشوری ایران، کدام گزینه درست ذکر شده است؟

- (الف) قلمرو جغرافیایی به تعدادی ایالت تقسیم‌بندی می‌شد.
(ب) کشور به ایالت، خوره، تسوج و رستاک تقسیم شده بود.
(ج) کشور به تعدادی بخش تقسیم شد.
(د) کشور به چهار ایالت و دوازده ولایت تقسیم شد.

- (۱) «ج» و «د» پیش از اسلام و «الف» و «ب» بعد از اسلام بوده است.
(۲) «ب» قبل از «د» و بعد از «الف» و «ج» بوده است.
(۳) «الف» قبل از «د» و بعد از «ج» و «ب» بوده است.
(۴) «الف» بعد از «ج» ولی قبل از «د» و «ب» بوده است.

۱۵۵- به ترتیب کدام استان‌های کشور کمترین و بیشترین سهم مهاجرپذیری را دارند و علت مهاجرت آریایی‌ها از شمال دریای خزر به ایران چه بود؟

- (۱) چهارمحال و بختیاری و تهران - سرما و ازدست‌دادن چراگاه‌ها
(۲) ایلام و تهران - سرما و ازدست‌دادن چراگاه‌ها
(۳) چهارمحال و بختیاری و خراسان رضوی - نداشتن زمین و مشکلات اقتصادی
(۴) ایلام و تهران - نداشتن زمین و مشکلات اقتصادی

فصل سوم: نواحی انسانی
(درس های ۷ و ۸)
صفحه های ۸۳ تا ۱۱۴

اگر به سؤال های ۱۵۱ تا ۱۵۵ پاسخ نداده‌اید، می‌توانید به سؤال های ۱۵۶ تا ۱۶۰ پاسخ دهید.

جغرافیا (۲)

۱۵۶- با توجه به انواع فعالیت‌های اقتصادی، کدام موارد درست هستند؟

- الف) تولید کالاهایی که مواد خام آن‌ها از زمین یا دریا، استخراج می‌شود.
ب) کمک زیادی به ترسیم سایر بخش‌های اقتصادی می‌کند.
ج) به‌طور غیرمستقیم در بهبود کیفیت و کمیت تولیدات کشور ایران مؤثرند.
د) منجر به تغییر شکل فیزیکی یا شیمیایی مواد مختلف اولیه می‌شود.

- ۱) «الف» و «ج» = نوع دوم - «ب» و «د» = نوع سوم
۲) «الف» و «د» = نوع دوم - «ب» و «ج» = نوع سوم
۳) «ب» و «ج» = نوع دوم - «الف» و «د» = نوع سوم
۴) «ب» و «د» = نوع دوم - «الف» و «ج» = نوع سوم

۱۵۷- در کدام گزینه، هدف کشاورزی معیشتی به‌درستی بیان شده است؟

- الف) عرضه محصولات زراعی و دامی در بازارهای محلی
ب) استفاده از اراضی وسیع محلی و تولید محصول در حد مصرف خانوار
ج) کسب درآمد و اداره مزارع به صورت اتحادیه‌های بزرگ
د) رفع نیاز خانوار و کسب سود اقتصادی در مقیاس محدود

- ۱) «ب» و «ج»   ۲) «ج» و «د»   ۳) «الف» و «ب»   ۴) «الف» و «د»

۱۵۸- کدام یک از عبارتهای زیر، پیرامون مزارع تک‌محصولی نادرست است؟

- الف) مزارع تک‌محصولی یا پلانتیشن در کشورهای مجاور استوا در قاره‌های آسیا، آفریقا و آمریکای جنوبی قرار دارند و از برخی محصولات کشاورزی آن‌ها می‌توان به کاکائو، نیشکر، چاودار و پنبه اشاره نمود.
ب) از آن‌جا که مزارع تک‌محصولی تخصصی به سرمایه‌گذاری زیادی نیاز دارند، امروزه صاحبان اغلب این‌گونه مزارع، شرکت‌های بزرگ به ویژه شرکت‌های چندملیتی هستند که عمدتاً آمریکایی و اروپایی‌اند.
ج) در گذشته، وقتی اروپاییان قاره آمریکا را کشف و به آنجا مهاجرت کردند، مزارع تجاری وسیع تک‌محصولی را به ویژه در جنوب ایالات متحده احداث کردند و بردگان سیاه‌پوست با کمترین حقوق در آن زمین‌ها کار می‌کردند.
د) شرکت‌های چندملیتی، شرکت‌هایی هستند که معمولاً بخش مرکزی آن‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی قرار دارد و شعبه‌ها و کارخانه‌های مونتاژ آن‌ها در سایر نواحی ایجاد شده‌اند و این شرکت‌ها در خارج از مرزهای مبدأ فعالیت می‌کنند.

- ۱) «الف» و «ج»   ۲) «ب» و «د»   ۳) «د» و «الف»   ۴) «ج» و «ب»

۱۵۹- کدام یک از موارد زیر پیرامون «شرکت‌های چندملیتی» نادرست بیان شده‌اند؟

- الف) گاه شرکت‌های چندملیتی، انحصار تولید یک کالا را در دست می‌گیرند و کارخانه‌های داخلی کشورها را از دور رقابت، خارج می‌کنند و موجب ورشکستگی آن‌ها می‌شوند.
ب) شرکت‌های چندملیتی از شرکت‌های محلی در کشورهای میزبان برای طراحی یا گسترش فناوری علمی خود استفاده می‌کنند.
ج) عموماً شرکت‌های چندملیتی از رعایت نظام مالیاتی و قوانین زیست‌محیطی در کشورهای میزبان امتناع می‌کنند.
د) وجود منابع طبیعی موردنیاز برای تولید در یک کشور فرضی، آن را به گزینه‌ای جذاب‌تر برای احداث شرکت‌های چندملیتی تبدیل می‌نماید.

- ۱) «الف» و «ب»   ۲) «ج» و «د»   ۳) «ب» و «ج»   ۴) «الف» و «د»

۱۶۰- ویژگی‌های هریک از کشورهای زیر در کدام گزینه به‌درستی آمده است؟

«مراکش - سنگاپور - نیکاراگوئه»

- ۱) از جمله کشورهایی که در دو دهه اخیر، خیز اقتصادی فوق‌العاده‌ای برداشته است. - صدور سرمایه یکی از کارکردهای آن است. - منشأ شرکت‌های چندملیتی است.
۲) بازار خوبی برای تولیدات ژاپن است. - ساختار اجتماعی و اقتصادی آن‌ها دچار تحولات شده است. - دچار کمبود نیروی کار ماهر و تجهیزات لازم هستند.
۳) از نظر اقتصادی از کشورهای پیرامون قوی‌ترند. - مانند یک قطب آهن‌ربا عمل می‌کنند. - از نظر توسعه صنعتی در سطح پایین‌تری قرار دارند.
۴) نقش واسطه را بین کره جنوبی و اروپای غربی بازی می‌کند. - در سیستم هزینه و فایده موفق هستند. - سود هنگفتی را نصیب کشورهای مثل اروپای غربی می‌کند.

فلسفه دوازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

درس هشتم: عقل در فلسفه

(قسمت دوم)

درس نهم: آغاز فلسفه در

جهان اسلام

صفحه‌های ۵۹ تا ۷۷

۱۶۱- **تهیه** عالم عقل در نظر فلاسفه مسلمان در کدام گزینه به‌درستی به تصویر کشیده شده است؟

- (۱) واسطه فیض الهی به عوالم دیگرند.
- (۲) همگی مخلوق مستقیم خداوند هستند.
- (۳) اولین عقل از آن‌ها «عقل فعال» نام دارد.
- (۴) فاقد توانایی شناخت کلی هستی‌اند.

۱۶۲- با دقت در مصراع «غیر این عقل تو حق را عقل‌هاست»، منظور از «عقل» اول ... می‌باشد و چه زمانی انسان فاقد شناخت خواهد بود؟

- (۱) شهود قلبی بی‌واسطه - عدم وجود ابزار عقل و وحی
- (۲) شهود قلبی بی‌واسطه - عدم وجود عقل فعال
- (۳) معنا و کاربرد اولیه عقل - عدم وجود ابزار عقل و وحی
- (۴) معنا و کاربرد اولیه عقل - عدم وجود عقل فعال

۱۶۳- این‌که برخی از مسلمانان در اوایل پیدایش اسلام با عقل مخالفت می‌کردند با چه دلیل و انگیزه‌ای نمی‌توانست باشد؟

- (۱) غیرملی بودن
- (۲) دلیل معرفت‌شناسانه
- (۳) سازگار نبودن با اسلام
- (۴) مطابق واقع نبودن فلسفه و منطق

۱۶۴- **تهیه** به‌ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام مرحله از مراحل عقل مرتبط است؟

- کل از جزء بزرگ‌تر است.

- آهن در برابر گرما منبسط می‌شود.

- دو قضیه‌ای که نقیض هم باشند نمی‌توانند هم‌زمان کاذب باشند.

- (۱) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل
- (۲) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل
- (۳) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل
- (۴) عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل

۱۶۵- کدام گزینه از نظر فیلسوفان مسلمان صحیح است؟

- (۱) فیلسوفان مسلمان مانند عقل‌گرایان اروپایی تنها به شناخت عقلی فارغ از تجربه اهمیت می‌دهند.
- (۲) فیلسوفان مسلمان برای تأمل در آیات و روایات میان راه‌های کسب معرفت تمایزی قائل نمی‌شوند.
- (۳) اینکه معتقدند فرزندان دلیل هستند، یعنی برای پذیرش هر گزاره‌ای استدلال عقلی محض دارند.
- (۴) از نظر ابن‌سینا پذیرش یک سخن بدون دلیل منجر نمی‌شود که آن فرد از حقیقت انسانی خود خارج شود.

۱۶۶- دربارهٔ مدینهٔ فاضلهٔ فارابی کدام گزینه به‌درستی بیان نشده است؟

- (۱) تشکیل اجتماع یک امر ارادی است.
- (۲) عامل هدایت درست جامعه توسط پیامبر (ص) اتصال دائمی او به عقل فعال است.
- (۳) با ریاست پیامبر و امامان بر جامعه عدالت در آن جامعه حاکم شده و کسی بر کسی برتری ندارد.
- (۴) انتخاب ریاست مدینه با مردم نبوده و یکی از اهداف این جامعه، سعادت دنیوی است.

۱۶۷- کدام‌یک از موارد زیر به‌درستی بخشی از عوامل رشد حیات عقلی و فلسفی در جامعهٔ اسلامی را بیان می‌کند؟

- (۱) توجه به علوم پیشینیان و تأکید بر دانش جامعهٔ اسلامی
- (۲) دعوت پیامبر اسلام (ص) و قرآن کریم به خردورزی و تکریم علم و دانشمندان
- (۳) اعتنا به مباحث اعتقادی و تمرکز بر مسائل عملی زندگی روزمره
- (۴) محدودکردن حیات عقلی به بحث‌های عقلی و فلسفی

۱۶۸- کدام عبارت دربارهٔ فلسفهٔ سیاسی فارابی درست است؟

- (۱) پس از پیامبر، مقام ریاست مدینهٔ فاضله با نظر اکثریت مردم تفویض می‌شود.
- (۲) اولین مبنای فارابی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفهٔ سیاسی، این بود که وی هدف انسان را رسیدن به سعادت دنیوی و اخروی می‌داند.
- (۳) مردم مدینهٔ جاهله در زندگی هدفی را دنبال نمی‌کنند بلکه صرفاً به لذات دنیوی می‌پردازند.
- (۴) شرط لازم برای ریاست مدینهٔ فاضله، نبوت نیست.

۱۶۹- **تهیه** تفاوت مردمان مدینهٔ جاهله با فاضله در چیست؟

- (۱) اولی برخلاف دومی به دنبال لذت‌های مادی است.
- (۲) دومی برخلاف اولی، به دنبال سلامت جسم است.
- (۳) اولی برخلاف دومی، سعادت جز سلامت بدن و لذت نمی‌بیند.
- (۴) دومی برخلاف اولی، تنها به دنبال لذت معنوی و روحی است.

۱۷۰- کدام‌یک از عبارات زیر مطابق حکمت از نظر یک فیلسوف مشائی نمی‌باشد؟

- (۱) تبدیل انسان به جهانی عقلی مشابه جهان واقعی، هدف حکمت عملی می‌باشد.
- (۲) ویژگی بارز جهان واقعی، عقلانی بودن آن است.
- (۳) راه سعادت از مسیر حکمت جدا نمی‌باشد.
- (۴) موضوع حکمت، وجود می‌باشد.

فلسفه دوازدهم - پیش روی سریع تر

پاسخ گویی به سؤال های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

درس نهم: آغاز فلسفه در جهان اسلام
درس دهم: دوره میانی
صفحه های ۶۹ تا ۸۶

۱۷۱- طبق حدیث امیرالمؤمنین (ع) هرکس برای خدا صفتی جدا از ذات قائل شود... و این سخن نشان دهنده

زمینه... از زمینه های رشد فلسفه در قرآن و کلام پیامبر اسلام (ص) و اهل بیت ایشان می باشد.

- (۱) او را قرین چیز دیگری ساخته است - طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی و به کارگرفتن شیوه های مختلف استدلال
- (۲) ضرورت ذاتی وجود او را نفی کرده است - طرح مباحث علمی و عقلی و فلسفی و به کارگرفتن شیوه های مختلف استدلال
- (۳) او را قرین چیز دیگری ساخته است - دعوت به یادگیری علم و دانش ملت ها و تمدن های دیگر و استفاده از آن ها
- (۴) ضرورت ذاتی وجود او را نفی کرده است - دعوت به یادگیری علم و دانش ملت ها و تمدن های دیگر و استفاده از آن ها

۱۷۲- کدام عبارت در مورد حکمت اشراق صحیح نیست؟

- (۱) واقعیات عینی شعاعی از نورالانوار هستند و رستگاری حقیقی آنان در گرو وصول به سرچشمه روشنایی است.
- (۲) امام متاله دارای ریاست تامه است و حکومت واقعی جهان همواره در حیطه ولایت ظاهری او قرار دارد.
- (۳) عدم انحصار بحث از وجود به روش صرفاً استدلالی یا روش شهودی از جمله ویژگی های حکمت اشراقی است.
- (۴) وجه تسمیه حکمت اشراق تابش انوار عقلی بر نفس انسان های کامل است که عبارت است از همان کشف و شهود.

۱۷۳- در زندگی نامه خودنوشت ابن سینا به کدام مطلب اشاره نشده است؟

- (۱) هر مطلبی که به نظر حجة الحق می رسید، مقدماتش را می نوشت.
- (۲) شیخ الرئیس افزون بر منطق و فلسفه، به طب و فقه هم پرداخته بود.
- (۳) شاهزاده اطبا با شاگردی نزد جوزجانی، افزون بر طب، فلسفه را نیز دوره کرد.
- (۴) ابن سینا برای روشن شدن مسائلی که در آن ها حیرت داشت، به مبدع کل تضرع می کرد.

۱۷۴- مقصود سهروردی از «ریاست تامه» حکیم متاله به طور دقیق چیست؟

- (۱) ریاستش از راه قهر و غلبه به دست نمی آید.
- (۲) با رهبری او، زمانه وی نورانی و درخشان می شود.
- (۳) تنها اوست که شایستگی ریاست و خلافت را دارد.
- (۴) جامعه هیچ گاه از تدبیر چنین حکیمی خالی نمی ماند.

۱۷۵- کدام گزینه با اندیشه ابن سینا پیرامون آنچه شر و بدی در طبیعت تلقی می شود، سازگاری ندارد؟

- (۱) طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال سوق می دهد، پس وقوع شرور ظاهری برای نظام کلی جهان لازم است.
- (۲) وقوع شر و بدی در طبیعت، نقص بعد از کمال است و وقوع آن لازمه طبیعت نیست.
- (۳) همه بدی های ظاهری در واقع زمینه ساز خیر و کمال بیش تر در طبیعت هستند.
- (۴) همه موجودات حتی بدی ها به نحوی خلق شده اند که سهم و اثر خاصی در حفظ نظام طبیعت دارند.

منطق

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۵ دقیقه

قضیه شرطی و قیاس استثنایی

(درس ۹)

صفحه‌های ۸۳ تا ۹۶

۱۷۶- درباره قیاس استثنایی نمی‌توان گفت ...

(۱) یکی از مقدمات آن حتماً شرطی است.

(۲) بدون یک مقدمه حملی تشکیل نمی‌شود.

(۳) نوع قضیه مقدمات آن لزوماً با هم متفاوت است.

(۴) نتیجه استدلال، ضرورتاً در یکی از دو مقدمه آمده است.

۱۷۷- در کدام گزینه یک قیاس استثنایی اتصالی معتبر به کار نرفته است؟

(۱) الان زحمات پدر و مادر را درک نمی‌کنی پس بچه نداری.

(۲) الان که در بازار معتبر نیستی حتماً چک برگشتی داری.

(۳) تو که سیگاری هستی بدنت آسیب می‌بیند.

(۴) باران نباریده است چون زمین خیس نیست.

۱۷۸- اگر از مقدمه «اگر جسمی حساس باشد، نامی است» نتیجه بگیریم «نبات نامی نیست» شیوه نتیجه‌گیری این استدلال کدام است؟

(۱) رفع تالی

(۲) وضع مقدم

(۳) وضع تالی

(۴) رفع مقدم

۱۷۹- کدام قضیه غیرقابل جمع در کذب و قابل جمع در صدق می‌باشد؟

(۱) گروه خونی او یا A مثبت است یا O منفی

(۲) خودکار یا غیرآبی است یا غیرقرمز

(۳) عالم یا محدود است یا نامحدود

(۴) میوه یا آلو است یا موز

۱۸۰- درباره قضیه «الف یا ب است یا ج» کدام مورد درست است؟

(۱) اگر ب و ج رابطه عموم و خصوص من‌وجه داشته باشند، این قضیه، مانع‌الرفع است.

(۲) اگر الف و ب رابطه تباین داشته باشند، این قضیه، شرطی منفصل‌الجمع است.

(۳) اگر الف و ب و ج، دو به دو رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشند، این قضیه، شرطی نخواهد بود.

(۴) اگر الف خاص‌تر از ب باشد ولی با ج رابطه تباین داشته باشد، این قضیه، منفصل حقیقی خواهد بود.

فلسفه یازدهم

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

چیستی انسان (۱)

چیستی انسان (۲)

(درس‌های ۹ و ۱۰)

صفحه‌های ۶۹ تا ۸۲

۱۸۱- طبق نظر افلاطون در خصوص حقیقت انسان، کدام گزینه نمی‌تواند درست باشد؟

- (۱) منظور از من، جسم نیست چون من حقیقی نامرئی است.
- (۲) من، ممکن است همان ذهن دارای خرد باشد.
- (۳) من هر انسانی می‌تواند به فضایل آراسته شود.
- (۴) باارزش‌ترین دارایی ما همان احساسات ماست.

۱۸۲- کدام گزینه بیانگر تفاوت دیدگاه معتقدین به روح و بدن و معتقدین به انسان تک‌ساختی می‌باشد؟

- (۱) رعایت اصول و موازین اخلاقی
- (۲) لزوم زیست اجتماعی
- (۳) نیاز به قانون
- (۴) وضعی بودن اصول اخلاقی

۱۸۳- در نگاه ارسطو بدن آدمی بدون نفس ...

- (۱) با سایر موجودات تفاوتی ندارد.
- (۲) فقط توانایی اندیشیدن را از دست می‌دهد.
- (۳) امکان وجودش را از دست می‌دهد.
- (۴) به جسمی بی‌جان تبدیل می‌شود.

۱۸۴- مبنای نگاه فلاسفه مسلمان به حقیقت و ذات انسان، ریشه در کدام مورد دارد؟

- (۱) صرفاً بهره‌گیری از کتاب آسمانی و روایات دینی
- (۲) ترکیب نگاه عارفانه و فیلسوفانه
- (۳) افکار استدلالی و عقلی فلاسفه غربی
- (۴) ترکیبی از اندیشه استدلالی فلاسفه یونان و آموزه‌های دینی و عرفانی

۱۸۵- عبارت زیر با نظر کدام‌یک از شخصیت‌های ذکرشده تناسب و شباهت بیشتری دارد؟

«از نظر سهروردی نفس انسان حقیقت و ذاتی نورانی دارد، هر ذات نورانی خود را بی‌واسطه ادراک می‌کند و درمی‌یابد و این عبارت است از اینکه نفس موجودی زنده و دارای حیات است.»

- (۱) افلاطون
- (۲) دکارت
- (۳) داروین
- (۴) ملاصدرا

۱۸۶- انسان‌شناسی ابن‌سینا مبتنی بر کدام مفهوم است و متأثر از آرای کیست؟

- (۱) تکامل روحانی بدن - افلاطون
- (۲) دوگانگی روح و جسم - افلاطون
- (۳) تکامل روحانی بدن - ارسطو
- (۴) دوگانگی روح و جسم - ارسطو

۱۸۷- کانت در انسان‌شناسی خود استدلالی برای اثبات نفس مطرح کرد. کدام عبارت این استدلال را به‌درستی نشان می‌دهد؟

- (۱) قدرت اختیار و اراده داشتن معلول اخلاقی بودن انسان و موجود اخلاقی صاحب نفس است.
- (۲) انسان موجودی اخلاقی است بنابراین باید نفسی داشته باشد که آزاد و مختار باشد.
- (۳) چون آدمی صاحب نفس است؛ پس موجودی اخلاقی و صاحب وجدان اخلاقی است.
- (۴) انسان دارای اراده و اختیار است؛ پس می‌توان نتیجه گرفت که انسان موجودی اخلاقی است.

۱۸۸- با توجه به نظر سهروردی کدام‌یک از موارد زیر درباره خدا نمی‌تواند درست باشد؟

- (۱) با کسب شایستگی، مراتب نورانیت را طی کرده و حقایق را به‌راحتی مشاهده می‌کند.
- (۲) نور محض است و تاریکی در آن راه ندارد.
- (۳) مراتب دیگر وجود، نور خود را از نورالانوار دریافت می‌کنند.
- (۴) اینکه نور محض است، به معنای نور فیزیکی نیست.

۱۸۹- ملاصدرا چگونه مفهوم «تا بی‌نهایت» را به عنوان بخشی از حقیقت انسان تبیین می‌کند؟

- (۱) بی‌نهایت به معنای ناتوانی انسان در شناخت جهان است و تنها خداوند به آن دسترسی دارد.
- (۲) انسان، با داشتن ویژگی‌های وجودی خود، ظرفیت بی‌نهایت شدن دارد و قطعاً به این کمال دست می‌یابد.
- (۳) ملاصدرا بی‌نهایت را تنها در عالم ماده مطرح می‌کند و آن را به انسان ربط نمی‌دهد.
- (۴) تا بی‌نهایت، به معنای تلاشی است که انسان برای دسترسی به کمال نهایی انجام می‌دهد و این تلاش در وجود او متوقف نمی‌شود.

۱۹۰- چرا سهروردی تصمیم گرفت به جای مفهوم «وجود» از مفهوم «نور» استفاده کند؟

- (۱) می‌خواست نحوه خلقت و تفاوت موجودات را تبیین کند.
- (۲) با این هدف که از اشراقات و تمثیل‌های عرفانی در فلسفه‌اش بهره ببرد.
- (۳) چون جنبه‌های وجود انسان با نور و ظلمت قابل تبیین است.
- (۴) زیرا خدا را در مشرق جغرافیای عرفانی قرار داده بود که محل طلوع است.

اقتصاد

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد رشد و پیشرفت
(درس ۱۱)
صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۸

۱۹۱- عبارات کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح دو پرسش زیر است؟

الف) افزایش ظرفیت تولید ناشی از سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، مثالی برای «...» است زیرا این واژه، صرفاً به معنای افزایش تولید «...» بنابراین، یک مفهومی «...» است.

ب) در اثر رشد اقتصادی و افزایش ظرفیت‌های تولید یک کشور، منحنی مرز امکانات تولید چه تغییری خواهد کرد؟

۱) الف) توسعه - نیست - کیفی، ب) منحنی مرز امکانات تولید به سمت چپ و پایین (داخل) جابه‌جا می‌شود.

۲) الف) رشد - نیست - کیفی، ب) بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت بالا حرکت می‌کند.

۳) الف) توسعه - است - کمی، ب) بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت پایین حرکت می‌کند.

۴) الف) رشد - است - کمی، ب) منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا (خارج) جابه‌جا می‌شود.

۱۹۲- جدول زیر ارقام تولید و قیمت فروش کالاهای ماشین‌آلات و خدمات را در سال‌های ۱۴۰۰، ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ نشان می‌دهد. رشد GDP واقعی در

سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ چند درصد است؟ (سال ۱۴۰۰ پایه است.)

سال	ماشین‌آلات		خدمات	
	قیمت (میلیون تومان)	مقدار (تن)	قیمت (میلیون تومان)	مقدار (ساعت)
۱۴۰۰	۱۵۰	۱۵۰	۵۰	۳۱۸
۱۴۰۱	۳۰۰	۲۰۰	۱۰۰	۳۶۰
۱۴۰۲	۵۰۰	۳۰۰	۲۰۰	۴۹۲

سال	واقعی	سال	واقعی	سال	واقعی	سال	واقعی
۱۴۰۱	۳۰	۱۴۰۱	۲۵	۱۴۰۱	۲۵	۱۴۰۱	۳۰
۱۴۰۲	۴۵	۱۴۰۲	۴۸	۱۴۰۲	۴۵	۱۴۰۲	۴۸

۱۹۳- کدام یک از موارد زیر در محاسبه تولید ناخالص داخلی ایران محاسبه می‌شوند؟

الف) درآمد حاصل از فروش اتومبیل دست دوم

ب) تعمیر ماشین لباس‌شویی یکی از دوستان بدون دریافت دستمزد

ج) فعالیت‌های داوطلبانه رایگان در یک شیرخوارگاه

د) سود یک بانک خصوصی

ه) درآمد کشاورزان مناطق شمال کشور حاصل از فروش پرتقال به مردم

و) درآمد کولبرانی که برای کسب درآمد به حمل‌ونقل کالا به‌صورت قاچاق بین دو طرف خط مرزی مبادرت می‌ورزند.

الف - ب

د - و

د - ه

الف - ه

محل انجام محاسبات

۱۹۴- کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر است؟

کشور الف	کشور ب			سال
	دهک اول	دهک پنجم	دهک دهم	
دهک اول	۸	۱۰	۳۲	۱۳۸۰
دهک پنجم	۹	۱۲	۴۵	۱۳۹۰
دهک دهم	۱۰	۱۳	۲۵	۱۴۰۰

(۱) توزیع درآمد در کشور «ب» در سال ۱۴۰۰، عادلانه‌تر از سال ۱۳۹۰ می‌باشد، زیرا سهم دهک دهم کاهش یافته است.

(۲) دهک اول در کشور «ب» در سال ۱۳۹۰، کم‌ترین سهم را از درآمد ملی دارد.

(۳) توزیع درآمد در کشور «الف»، در تمامی سال‌ها عادلانه‌تر از توزیع درآمد در کشور «ب» است.

(۴) شاخص توزیع درآمد در سال ۱۳۹۰ در کشور «الف» با شاخص توزیع درآمد در سال ۱۳۸۰ در کشور «ب»، یکسان است. زیرا سهم دهک پنجم برابر شده است.

۱۹۵- چند مورد از موارد زیر نشان دهنده کشورهای با اقتصاد پیشرفته است؟

- می‌تواند در شرایط بحرانی نیازهای اولیه خودش را تأمین و حتی مازاد آن را صادر کند.

- روحیه اعتماد و همبستگی میان مردم این کشورها برای تکاپو و تلاش اقتصادی، برجسته است.

- درآمدها به صورت کاملاً عادلانه توزیع شده است.

- تعداد بیکاران این کشورها کم است.

- شوک‌های اقتصادی روی آنها هیچ تأثیری ندارد.

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۹۶- کدام مورد به ترتیب «منشأ رشد اقتصادی» و «مؤلفه اندازه‌گیری پیشرفت اقتصادی» را ارائه می‌دهد؟

(۱) آموزش نیروی انسانی - افزایش عرضه نیروی کار (۲) آموزش نیروی انسانی - میانگین سال‌های تحصیل

(۳) سرانه درآمد ناخالص داخلی - افزایش عرضه نیروی کار (۴) سرانه درآمد ناخالص داخلی - میانگین سال‌های تحصیل

۱۹۷- مندرجات جدول زیر، مربوط به اطلاعات استخراجی از حساب‌های ملی یک کشور فرضی در سال جاری است. با توجه به داده‌های مذکور:

الف) تولید ناخالص ملی

تولید ناخالص داخلی	۱۵۰ میلیون واحد پولی
تولید خارجیان مقیم کشور	۵۰ میلیون واحد پولی
تولید افراد کشور که خارج اقامت دارند.	۳۵ میلیون واحد پولی
جمعیت کشور	۶۰ میلیون نفر

ب) تولید ناخالص ملی سرانه کدام است؟

(۱) الف) ۱۵۰ میلیون واحد پولی ب) ۲/۲۵ واحد پولی

(۲) الف) ۱۰۵ میلیون واحد پولی ب) ۲/۵۲ واحد پولی

(۳) الف) ۱۳۵ میلیون واحد پولی ب) ۲/۲۵ واحد پولی

(۴) الف) ۱۳۵ میلیون واحد پولی ب) ۲/۵۲ واحد پولی

محل انجام محاسبات

۱۹۸- هرگاه اقتصاددانان، برای به دست آوردن شاخص دهک در محاسبه درآمد مردم، دچار مشکل شوند، چه معیاری را جایگزین آن می کنند؟

- (۱) معیار مجموع «هزینه و پس انداز» خانوارها جایگزین مناسب تری است.
- (۲) معیار شاخص توسعه انسانی جایگزین بهتری است.
- (۳) هزینه خانوارها، چون نماینده درآمد خانوارها است.
- (۴) از معیار خط فقر استفاده می کنند.

۱۹۹- کدام یک از موارد زیر، در گزارش های توسعه انسانی منعکس می شوند؟

الف) شاخص های پایداری محیطی

ب) تنوع زیستی

ج) شاخص های فقر

د) نابرابری های جنسیتی

ه) افزایش سن بازنشستگی

(۴) د - ه

(۳) ب - ج

(۲) الف - ج - د

(۱) الف - ب - ه

۲۰۰- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد کشوری فرضی با ۴۰ میلیون نفر جمعیت را در سال ۲۰۲۲ میلادی نشان می دهد. چنانچه ۵۰ درصد درآمد ملی در

اختیار ۳۰ درصد پردرآمد جامعه باشد؛ آنگاه:

سهم دهک اول	۴٪
سهم دهک دوم	۵٪
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۷٪
سهم دهک پنجم	۷٪
سهم دهک ششم	۹٪
سهم دهک هفتم	؟
سهم دهک هشتم	۱۵٪
سهم دهک نهم	۱۷٪
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

الف) سهم دهک های سوم، هفتم و دهم (به ترتیب) چند درصد است؟

ب) نسبت سهم ۵۰ درصد بالای جامعه به ۵۰ درصد پایین چقدر است؟

ج) چنانچه دولت تصمیم بگیرد به ۴ دهک پایین جامعه یارانه دهد، چه جمعیتی از این

کشور مشمول دریافت یارانه خواهد شد؟

(۱) الف) ۶-۱۴-۱۸ ب) ۲/۵۷ ج) ۱۶ میلیون نفر

(۲) الف) ۵-۱۳-۱۸ ب) ۲/۵۷ ج) ۱۶ میلیون نفر

(۳) الف) ۶-۱۲-۱۹ ب) ۳/۴۶ ج) ۴ میلیون نفر

(۴) الف) ۵-۱۲-۲۰ ب) ۳/۴۶ ج) ۴ میلیون نفر

محل انجام محاسبات

دفترچه سؤال ؟

فرهنگیان

(رشته عمومی انسانی)

۱۰ اسفند ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

محمد رضایی‌بغا - یاسین ساعدی - فردین سماقی - عباس سید شستری - مرتضی محسنی کبیر	تعلیم و تربیت اسلامی
حمید لنجان‌زاده اصفهانی، فاطمه راسخ، مهدی ونکی فراهانی، هادی زمانیان، فرزاد شیرمحمدلی، هومن رجائیان	هوش و استعداد معلّمی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مستول درس	گزینشگر	گروه ویراستاری	مستول درس‌های مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	یاسین ساعدی	محمد مهدی مانده علی	سجاد حقیقی‌پور
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی	فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه

مدیران گروه	الهام محمدی - حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مستول دفترچه: علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرآ تاجیک - معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

۲۰ دقیقه

تعلیم و تربیت اسلامی

دین و زندگی ۱

یاری از نماز و روزه

درس ۱۰

صفحه ۱۲۲ تا ۱۳۲

دین و زندگی ۲

پیوند مقدس

درس ۱۲

صفحه ۱۴۸ تا ۱۵۸

مهارت معلمی

فصل دوم: صفات معلم

(تا پایان فصل)

صفحه ۵۱ تا ۷۳

۲۵۱- حکم نوشیدن شراب، چه کم و چه زیاد، در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (۱) حرام است و در زمره بزرگ‌ترین گناهان شمرده می‌شود.
- (۲) اگر کم باشد، باید ترک شود، ولی اگر زیاد باشد، حرام است.
- (۳) اگر کم باشد، مکروه است و اگر زیاد باشد، حرام است.
- (۴) در هر صورت مکروه است و باید ترک شود و در زمره بزرگ‌ترین گناهان شمرده می‌شود.

۲۵۲- شرط پذیرفته شدن نماز از دیدگاه امام صادق (ع) با کدام یک از آیات زیر متناسب است؟

- (۱) «إهدنا الصراط المستقیم»
- (۲) «غیر المغضوب علیهم و لا الضالین»
- (۳) «و لذكر الله أكبر و الله يعلم ما تصنعون»
- (۴) «إن الصلاة تنهی عن الفحشاء و المنکر»

۲۵۳- توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال، موجب رخدادن چه امری می‌شود؟

- (۱) سبب افزایش انگیزه در زندگی و تلاش بیشتر جهت بهبود کیفیت آن می‌شود.
- (۲) سبب افزایش تمرکز و توجه بر روی مسائل اخروی می‌شود.
- (۳) باعث می‌شود تا انسان‌ها با بی‌توجهی به لذت‌های دنیوی به مسائل بنیادی و معنوی روی بیاورند.
- (۴) موجب می‌شود تا انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند.

۲۵۴- طبق احکام دین مبین اسلام، به ترتیب، حکم «مردار حیوانی که خون جهنده ندارد» و «خون انسان» و «سگ مرده» چیست؟

- (۱) پاک - نجس - پاک
- (۲) پاک - نجس - نجس
- (۳) نجس - پاک - نجس
- (۴) نجس - پاک - پاک

۲۵۵- انسان‌های باتقوا برای خودنگهداری و حفظ خود از آلودگی، کدام روش را در پیش می‌گیرند؟

- (۱) روزه‌روز بر توانمندی خود می‌افزایند تا در شرایط معصیت، آن قوت، آنان را حفظ کند.
- (۲) با دوری از لذات دنیوی و فاصله گرفتن از آن‌ها، فرصت رسیدن به درجات بالای معنوی را برای خود فراهم می‌کنند.
- (۳) سعی می‌کنند بیشتر اوقات را به صورت تنهایی به عبودیت و بندگی بپردازند و چندان در جامعه حضور داشته باشند تا دچار گناه شوند.
- (۴) می‌کوشند تا با تخریب گناهکاران و مشخص کردن آن‌ها برای مردم دیگر از ماندنشان به آن‌ها محفوظ بمانند.

۲۵۶- عبارت‌های «لعلکم تتقون» و «تنهی عن الفحشاء و المنکر» به ترتیب در مورد کدام یک از احکام اسلام است؟

- (۱) نماز - روزه
- (۲) توبی و تبری - امر به معروف و نهی از منکر
- (۳) روزه - نماز
- (۴) خمس و زکات - امر به معروف و نهی از منکر

۲۵۷- در صورت انجام کدام مورد به تدریج، چنان تسلطی بر خود می‌یابیم که می‌توانیم در برابر منکرات بایستیم و از انجامشان خودداری کنیم؟

- (۱) با تکرار درست آن چه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم.
- (۲) اگر در انجام به موقع نماز بکوشیم.
- (۳) اگر عبارت «إهدنا الصراط المستقیم» را صادقانه از خداوند بخواهیم.
- (۴) اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه چیز توجه داشته باشیم.

۲۵۸- چرا پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرماید که برای دختران و پسران خود امکان ازدواج فراهم کنید؟

- (۱) تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و عمرشان را طولانی کند و عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرداند.
- (۲) تا خداوند مهر و محبت بین آن دو را بیفزاید و عمرشان را طولانی کند و نصف دین آن‌ها را حفظ کند.
- (۳) تا خداوند مهر و محبت بین آن دو را بیفزاید و در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد و نصف دین آن‌ها را حفظ کند.
- (۴) تا خداوند اخلاقشان را نیکو کند و در رزق و روزی آن‌ها توسعه دهد و عفاف و غیرت آن‌ها را زیاد گرداند.

۲۵۹- ازدواج برای رفع چه نیازهایی و پاسخ‌گویی به کدام قانون است؟

(۱) هیجانی - خلقت	(۲) طبیعی - خلقت
(۳) طبیعی - شرع	(۴) هیجانی - شرع

۲۶۰- نقل کدام حدیث از جانب امام معصوم (ع) با بحث «انتخاب همسر و مسئولیت آینده انسان» مرتبط می‌باشد؟

- (۱) «حب الشیء یممی و یصم»
- (۲) «بنده کسی مثل خودت نباش؛ زیرا خداوند تو را آزاد آفریده است.»
- (۳) «دو رکعت نماز شخص متأهل، برتر از هفتاد رکعت نمازی است که شخص مجرد می‌خواند.»
- (۴) «برای دختران و پسران خود امکان ازدواج را فراهم کنید.»

۲۶۱- پس از تعیین هدف ازدواج، نوبت به چه مرحله‌ای می‌رسد و طبق حدیث رسول خدا (ص) محبوب‌ترین بنا نزد خداوند کدام مورد است؟

(۱) انتخاب شغل مناسب - ازدواج	(۲) انتخاب همسر - خانواده
(۳) انتخاب شغل مناسب - خانواده	(۴) انتخاب همسر - ازدواج

۲۶۲- گرفتن بهترین تصمیم‌ها و کمتر منجر شدن به حسرت و پشیمانی دختر و پسر هنگام ازدواج در چه صورتی محقق می‌شود؟

- (۱) مشورت با پدر و مادر در مورد همسر آینده و الگو قرار دادن آن‌ها
- (۲) محیط همدلی و اعتماد به بزرگ‌ترهای خانواده
- (۳) توجه به ایمان همسر به عنوان مهم‌ترین معیار انتخاب همسر
- (۴) خودداری از معاشرت‌هایی که منشأ آن هوس‌های زودگذر است.

۲۶۳- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تأخیر در ازدواج، سبب افزایش فشارهای روحی و روانی، روابط نامشروع و آسیب‌های اجتماعی می‌شود.
- (۲) توجه به داشتن شغل و پیدا کردن کار، فکر کردن درباره ویژگی‌های همسر، تنظیم خرج و هزینه خود و دوری از بی‌برنامه بودن از نشانه‌های بلوغ عقلی است.
- (۳) آمادگی برای ازدواج، نیازمند دو بلوغ است؛ یکی بلوغ جنسی و دیگری بلوغ عقلی و فکری که مدتی قبل از بلوغ جنسی فرامی‌رسد.
- (۴) پیشوایان ما همواره دختران و پسران را به ازدواج تشویق و ترغیب کرده و از پدران و مادران خواسته‌اند که با کنار گذاشتن رسوم غلط، شرایط لازم را برای آنان فراهم کند.

۲۶۴- این که برخی تن به کار نمی‌دهند و زیر بار مسئولیت نمی‌روند و پیشرفت‌های کشورشان را نمی‌بینند، نشان از عدم برخورداری از کدام صفت معلم است که باید به آن متصف باشد؛ و علت سکوت حقوق دانان و مدعیان حقوق بشر مقابل جنایت سعودی‌ها در مکه در سال ۱۳۹۴ چه بود؟

(۱) واقع‌گرا بودن - فقدان علم و اطلاعات کافی	(۲) واقع‌گرا بودن - فقدان وجدان و شهامت و بصیرت
(۳) صبور بودن - فقدان وجدان و شهامت و بصیرت	(۴) صبور بودن - فقدان علم و اطلاعات کافی

۲۶۵- درباره ویژگی «سابقه نیک داشتن» که معلم باید به آن متصف باشد، چه تعداد از موارد زیر، به درستی بیان شده است؟

(الف) چه بسا کلامی از یک فرد خوش نام مؤثر باشد، اما همان کلام از زبان فردی ناشناس نتواند اثر بگذارد.

(ب) در قرآن می خوانیم که حضرت ابراهیم (ع) از خدا نام نیک خواست: «و رفعا لک ذکرک»

(ج) در صورتی که معلم و استاد، شناخته شده باشند، کمتر مورد انکار قرار می گیرند: «فقد لبثت فیکم عمرا»

(د) برخوردار از سابقه نیک و محبوبیت در موفقیت هر کاری، از جمله تبلیغ و تدریس و تربیت، نقش مهمی دارد.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۲۶۶- به ترتیب، در رابطه با اسوه بودن پیامبر (ص)، خداوند متعال در میان صفات و ویژگی های آن حضرت، بر کدام ویژگی ایشان تأکید کرده است و شرط

قبولی عبادات در اسلام در کدام گزینه آمده است؟

(۱) خُلق - طهارت (۲) خُلق - تزکیه نفس

(۳) مهرورزی - طهارت (۴) مهرورزی - تزکیه نفس

۲۶۷- یادکردن قرآن از عمومی پیامبر (ص) با تندترین کلمات، در کدام آیه تجلی دارد و کدام مورد بیانگر نحوه عملکرد استادی است که مخاطبین، او را

عادل می دانند؟

(۱) «الله امرأتک کانت من الغابین» - عدم تقدم ضوابط بر روابط

(۲) «الله امرأتک کانت من الغابین» - عدم تقدم روابط بر ضوابط

(۳) «تبت یدا ابی لهب و تب» - عدم تقدم روابط بر ضوابط

(۴) «تبت یدا ابی لهب و تب» - عدم تقدم ضوابط بر روابط

۲۶۸- کدام نوع مدیریت کردن از اصول منحصر به فرد اسلام است؟

(۱) آماده پاسخ گویی بودن که لازمه آن، مطالعه مستمر است.

(۲) فرد آمادگی تفویض مسئولیت به دیگری را داشته باشد و از همان روز نصب، عزل خود را پیش بینی کند.

(۳) فرد کلام و رفتار مؤثر داشته باشد و نیز سابقه نیک و محبوبیت در میان مردم داشته باشد.

(۴) فرد، ویژگی هایی مثل آراستگی، اخلاق خوب و تواضع و بصیرت و شناخت را در خود جمع کند.

۲۶۹- بر اساس فرموده امام باقر (ع)، چه کسی در روز قیامت سخت ترین حسرت را خواهد داشت؟

(۱) کسی که نزد مرد به علم معروف است اما به عمل معروف نیست.

(۲) کسی که کارهایش تأییدکننده گفتارش نباشد.

(۳) کسی که به خدا و پیامبرش اعتقاد دارد اما در عمل، وظیفه عبودیت خود را انجام نمی دهد.

(۴) کسی که از عدالت سخن بگوید ولی عادل نباشد.

۲۷۰- به ترتیب در سه آیه از قرآن کریم «داشتن چه چیزی کلید موفقیت» و «چه چیزی نشانه عزم» دانسته شده است؟

(۱) داشتن عزم - ایمان (۲) داشتن عزم - صبر

(۳) منضبط بودن - صبر (۴) منضبط بودن - ایمان

۴۰ دقیقه

هوش و استعداد معلّمی

بر اساس متن زیر، از کتاب «حقوق مدنی، اعمال حقوقی» از دکتر ناصر کاتوزیان، به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید.

اشتباه پندار نادرستی است که انسان از واقعیت دارد. در حقوق نیز مفهوم اشتباه از معنای لغوی و عرفی خود دور نیفتاده است. ولی در صورتی از این حالت نفسانی سخن گفته می‌شود که موضوع آن یکی از اعمال حقوقی و به‌ویژه «قرارداد» باشد.

بنا بر اصل حاکمیت اراده عمل حقوقی در صورتی اعتبار دارد که با قصد واقعی دو طرف منطبق باشد، یعنی آنچه واقع شده با مقصود یکی باشد. زیرا، نفوذ و اعتبار خود را از آن می‌گیرد. پس، اگر تصویری که مبنای تکوین اراده قرار گرفته است، با واقع مخالف باشد، به طور مسلم چنین اراده‌ای معلول است و نمی‌تواند آثار قصد و رضای متعارف را داشته باشد. ما وقع لم یقصد و ما قصد لم یقع.

اشتباهی اراده را معلول می‌کند که به هنگام تصمیم‌گرفتن رخ دهد. هر گاه خطایی در بیان اراده اتفاق افتد، باید اصلاح شود و گوینده را پای‌بند نسازد. برای مثال، هر گاه در وصیت‌نامه‌ای نام موصی‌له به اشتباه نوشته شود، این خطا حق شخص مورد نظر موصی را از بین نمی‌برد و اگر نادرستی بیان احراز شود، مقصود اصلی حکومت می‌یابد. همچنین است در موردی که فروشنده بهای کالا را به جای ده‌هزار تومان ده‌هزار ریال بگوید. منتها، اشتباه اخیر در صورتی که طرف قرارداد را گمراه کند، مانع از تحقق تراضی است و از این جهت عقد را باطل می‌کند. به بیان دیگر، چنین اشتباهی عیب تراضی است نه اراده.

۲۷۱- بهترین معنا برای واژه‌ی «تراضی» طبق متن بالا کدام است؟

(۲) موافقت

(۱) تسلیم

(۴) تقابل

(۳) برابری

۲۷۲- متن بالا به کدام پرسش (ها) پاسخ می‌دهد؟

الف) صحت و سلامت عقل موصی در وصیت‌نامه با چه معیاری ارزیابی می‌شود؟

ب) الزامات احراز نادرستی بیان در قضاوت چیست؟

ج) آیا انطباق عمل حقوقی بر قصد واقعی معامله‌کنندگان، عاملی در سنجش اعتبار آن عمل محسوب می‌شود؟

(۲) «الف» و «ب»

(۱) فقط «ب»

(۴) «الف» و «ج»

(۳) فقط «ج»

۲۷۳- رابطه‌ی بین دو قسمت مشخص‌شده را کدام گزینه بهتر بیان کرده است؟

(۱) عبارت نخست مفهومی کلی را بیان می‌کند و عبارت دوم، برای اثبات آن، مثالی می‌آورد.

(۲) عبارت دوم در ادامه‌ی عبارت نخست، و در نتیجه‌ی اجرای آن چیزی است که خواسته شده است.

(۳) عبارت نخست مثالی است برای آن‌چه در عبارت دوم بیان می‌شود.

(۴) عبارت دوم در ادامه‌ی عبارت نخست، نتیجه‌ی اجرانشدن خواسته را واضحتر بیان می‌کند.

۲۷۴- در مورد زیر، کدام موضوع درست است؟

«شخص «الف» با ارسال پیامک به شخص «ب» پیشنهاد فروش انگشتری از طلا به وی داده است و شخص «ب» با اعلام قبول خرید انگشتر، برای

تحویل‌گرفتن کالا اقدام کرده است، ولی شخص «الف» به جای انگشتر طلا به وی گوشواره‌ی طلا داده است.»

(۱) اگرچه قصد و رضای طرفین در این معامله رعایت نشده است، معامله باطل محسوب نمی‌شود.

(۲) اشتباه در این معامله نه به معنای عرفی خود است و نه به معنای لغوی خود، بنابراین در دعاوی حقوقی بررسی نمی‌شود.

(۳) قصد و رضا در این معامله معیوب است، لذا باطل است.

(۴) اشتباه رخ داده، حق فروش را برای فروشنده از بین می‌برد، چرا که نادرستی بیان احراز‌پذیر نیست.

* بر اساس متن زیر، به سه پرسش بعدی پاسخ دهید.
 * فلسفه چیست؟ پاسخ به این پرسش حقیقتاً دشوار و به اعتقاد برخی ناممکن است. واژه «فلسفه» یا همان «فیلسوفیا» خود کلمه‌ای یونانی است که اولین بار فیثاغورس آن را به کار برد: «فیلو» به معنای «دوست‌داری» و «سوفیا» به معنای «دانایی» است. اگر بخواهیم از ریشه نام کلمه آن را تعریف کنیم، باید بگوییم فلسفه بر پایه تفکر بنا شده است، تفکر درباره کلی‌ترین و اساسی‌ترین موضوعات جهان و زندگی. اما یقیناً این تعریفی گویا نیست و ناچاریم از ویژگی‌های فلسفه سخن بگوییم.
 فلسفه همیشگی است؛ بر این اساس که در هر عصری بر اساس پیشرفت علوم مختلف، پاسخ‌های گوناگونی به پرسش‌های مربوط به آن علوم داده می‌شود، در حالی که فلسفه، مطالعه جنبه‌های دیگر از واقعیت است، جنبه‌ای متمایز از جنبه‌هایی که دیگر علوم به آن پرداخته‌اند و کلی‌ترین موضوعی که بتوان با آن سر و کار داشت: وجود. ارسطو می‌گوید «فلسفه، علم احوال موجودات است، از آن حیث که وجود دارند». ابن‌سینا نیز می‌گوید: «فلسفه، آگاهی بر وجود و حقایق تمام اشیا است به قدری که برای انسان ممکن است». بدیهی است که این تعریف، خود سرآغاز پرسش‌هایی دیگرند: «حد درک انسان کجاست؟»، «آیا علم ما به موضوع، حقیقت آن را نشان می‌دهد؟»، «آیا انسان‌ها همه به یک شکل فکر می‌کنند؟» و ... از این عبارتها می‌توان فهمید که چگونه برخی فلسفه را «علمی الهی، مقدس و فرابشری» دانسته‌اند.
 امروزه فلسفه در همه علوم دیده می‌شود. آن‌جا که از شناخت‌شناسی و از جبر و اختیار می‌گوید، به مغز و مخچه و اعصاب مربوط می‌شود و آن‌جا که از اخلاق صحبت می‌کند، به باستان‌شناسی و تاریخ هم می‌رسد. فلسفه برای خود دانشکده و استادان جداگانه‌ای در دانشگاه‌ها دارد، اما هرگز به همان دانشکده و به محیط‌های علمی محدود نمی‌شود.

۲۷۵- بر اساس متن، معنای کلمه «فلسفه» کدام است؟

- (۱) عشق دوستی
 (۲) وجودشناسی
 (۳) علم دوستی
 (۴) علم الهی

۲۷۶- کدام گزینه درباره فلسفه درست نیست؟

- (۱) یونانیان نقش مهمی در تبیین فلسفه داشته‌اند.
 (۲) تعریف فلسفه راحت نیست، چون هم گسترده است و هم پیچیده.
 (۳) فلسفه به محیط علمی دانشگاه‌ها منحصر نمی‌شود.
 (۴) استادان فلسفه، به همه علوم روز دیگر تسلط کامل دارند.

۲۷۷- نویسنده متن، فلسفه را علمی «همیشگی» می‌داند، به این معنا که ...

- (۱) پاسخ آن به پرسش‌هایش، همواره در حال تغییر است.
 (۲) پاسخ آن به پرسش‌هایش، هرگز تغییر نمی‌کند.
 (۳) مسائل آن برای همه انسان‌ها رخ می‌دهد.
 (۴) مسائل آن در طول تاریخ یکسان بوده است.

* مریم، زهرا، فاطمه و حدیث هر کدام با یک کت، یک دامن، یک کفش و یک شال وارد مهمانی شده‌اند که هر کدام از آن‌ها سفید، سیاه، آبی یا قرمز است، به شکلی که هر شخص از همه رنگ‌ها پوشیده است. می‌دانیم دامن حدیث سیاه و دامن مریم هم‌رنگ کت حدیث است و کت زهرا سفید است. کفش فاطمه برخلاف کت حدیث آبی است، شال فاطمه و کفش زهرا قرمز است، کفش حدیث مثل شال مریم سفید است و کت مریم آبی است و دامن فاطمه هم‌رنگ کفش حدیث است.
 با این داده‌ها به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- شال حدیث قطعاً هم‌رنگ است با ...

- (۱) کت مریم
 (۲) کت زهرا
 (۳) کفش مریم
 (۴) کفش زهرا

۲۷۹- دامن مریم قطعاً هم‌رنگ است با ...

- (۱) دامن فاطمه
 (۲) دامن حدیث
 (۳) شال فاطمه
 (۴) کفش حدیث

۲۸۰- کدام شخص است که رنگ کت و یا دامن و یا شال و یا کفش او به طور دقیق معلوم نیست؟

- (۱) مریم
 (۲) زهرا
 (۳) فاطمه
 (۴) حدیث

۲۸۱- کت فاطمه و کت حدیث به ترتیب به کدام رنگ‌اند؟

- (۱) سیاه - قطعی نیست.
 (۲) قطعی نیست - سیاه
 (۳) قرمز - سیاه
 (۴) سیاه - قرمز

۲۸۲- تعداد زیادی مهره رنگی داریم و می‌دانیم از هر ده مهره‌ای که از این بین انتخاب کنیم، حداقل چهار مهره هم‌رنگ خواهند بود. حداکثر چند نوع رنگ در بین این مهره‌ها وجود دارد؟

- (۱) ۴
 (۲) ۵
 (۳) ۶
 (۴) ۷

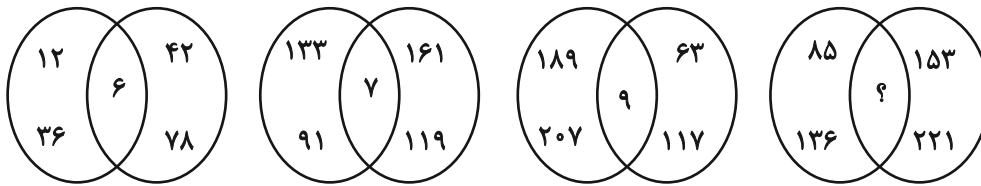
۲۸۳- قیمت کالای «الف» با بیست درصد افزایش، با قیمت کالای «ب» پس از ده درصد کاهش برابر شده است. اختلاف قیمت اولیه این دو کالا در آغاز معادل چند درصد قیمت «ب» بوده است؟

- (۱) ۱۰
 (۲) ۱۵
 (۳) ۲۵
 (۴) ۴۵

۲۸۴- مریم دیواری را در ۱۶ ساعت و زهرا همان دیوار را در ۲۴ ساعت رنگ می‌کند. این دو تن همراه با فاطمه این دیوار را در ۸ ساعت رنگ می‌کنند. فاطمه تنهایی کار را در چند ساعت تمام می‌کند؟

- (۱) ۱۰
 (۲) ۱۸
 (۳) ۳۲
 (۴) ۴۸

۲۸۵- بین اعداد در هر یک از اشکال زیر، ارتباط یکسان و مشترکی برقرار است. به جای علامت سؤال کدام عدد باید قرار گیرد؟

۱۰ (۴)

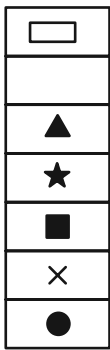
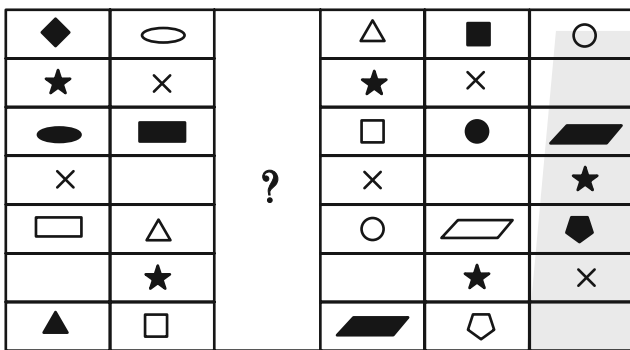
۱۱ (۳)

۱۴ (۲)

۱۷ (۱)

* در دو پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال را در الگوی ارائه شده تعیین کنید.

۲۸۶-

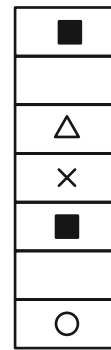
(۴)

(۳)

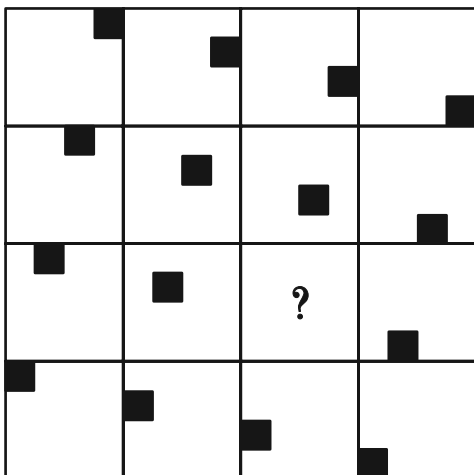

(۲)

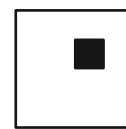

(۱)

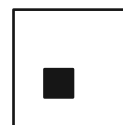
۲۸۷-

(۲)

(۱)

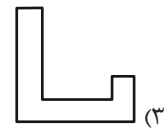
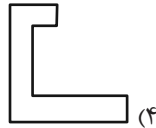
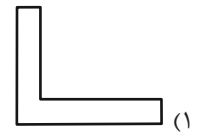
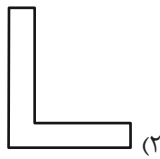
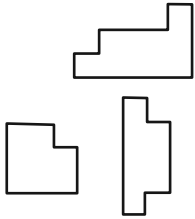

(۴)

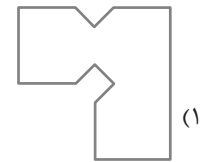
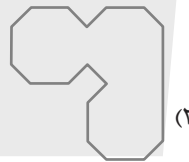
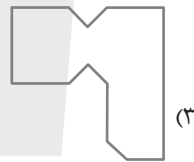
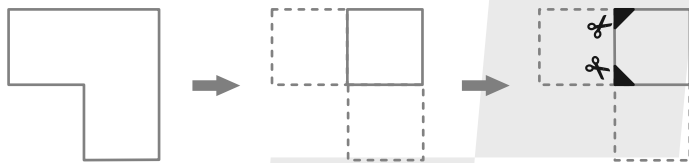

(۳)

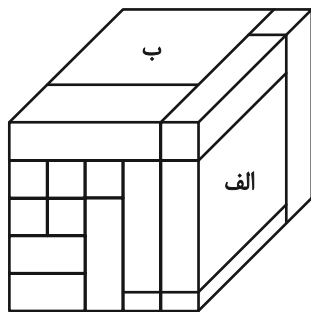
۲۸۸- کدام قطعه را کنار سه قطعه زیر قرار دهیم تا یک مربع کامل ساخته شود؟ قطعه‌ها را می‌توان چرخاند.

۲۸۹- برگه کدام گزینه را پس از تا و سوراخ و برش‌های نشان‌داده‌شده، باز کنیم تا شکل زیر ساخته شود؟ خط‌چین‌ها حدود کاغذ را نشان می‌دهند.

۲۹۰- حجم زیر از شانزده مکعب‌مستطیل تشکیل شده است. مکعب‌مستطیل‌های «الف» و «ب» به ترتیب با چند مکعب‌مستطیل در بیش از یک نقطه دیگر در تماسند؟

دیگر در تماسند؟

(۱) چهار - پانزده

(۲) پنج - چهارده

(۳) پنج - پانزده

(۴) شش - چهارده